

Karjalaisten Sanomat

(Karjalazien Sanomat)

Viestejä Venäjällä asuville karjalaisille .. Viest'ilöi Ven'al eläjl karjalazil

Ilmestyy Karjalan Sivistysseuran toimesta kaksi kertaa kuussa — kuun 1 ja 15 päivän tienoilla — 4-6 sivuisena. — Tilauhinna koko vuodelta 10 mk., puolivuod. 5 mk.; Venäjällä 5 ruplaa koko vuodelta, 3 ruplaa puolivuodelta. Yksityisnumerot 50 p. eli 25 kop. — Ilmoitushinnat: 2 mk. palstasenttim., pitempiä aikaisista sopim. mukaan. — Lehden toimiston osoite kesän ajalla: Jyväskylä.

Vastaava toimittaja
IIVO HÄRKÖNEN

Ilmavuu Karjalan Yliendys-Seuran toimesta kaksi kertaa kuussa — kuun 1 ja 15 päivän tienoilla — 4-6 sivuisena. Tilavus (kučunda)hinda Suomes 10 markkaa koko vuodel, 5 mk. puolel vuodel; Venäl 5 rupl'ua koko vuodel, 3 rupl'ua puolel vuodel. — Kuuloitteluhinnat: 2 mk. 1 senttimetrin korkeuizes tilas. — Lehten ozukeh (adressi) kezän ajal: Финляндия (Suomi), Jyväskylä, Karjalaisten Sanomain Toimisto.

Lehtemme ilmestyminen.

Lehtemme viime numeron ilmestymisestä on vierähtänyt aikoja. Tammikuun 15 p:nä tänäpäiväinen numero — kaksoisnumero 1-2 — ilmestyi. Seuraavan numeron oli määrä ilmestyä helmikuun 15 p:nä, taaskin kaksoisnumerona, ja niin edespäin.

Mutta tammikuun 28 p:n aamulla herätäänkin Helsingissä, lehtemme toimitus- ja silloisessa painopaikassa, omituiseen näkyyn ja tunnelmaan. Raitiovaunut eivät kule, koko elämä on liikahtanut paikoiltaan, punanauhaisia kivääriniekkoja kulkee ja marssii kaduilla. Lakko! — taasko sellainen? Vastahan marraskuulla sellainen oli! Ja sitten sitä ennen ja taas sen edellä, aina itseensä suureen »Venäjän kansojen vapautumishetkeen» asti, taaksepäin lukien.

Tullut oli ei ainoastaan lakko, vaan vielä vallankumous! Oikea suomalainen vallankumous! Suomen sosialistien pitkin vuotta uhkailema ja Suomen vallitöiden tekijäin, laiskottelevain esikaupunkilaisten, irtipäästettyjen rangaistusvankien, maantierenttujen, korttihuijarien ja kaikenlaisten rauhaa häiritsevien ja konnuuksia tekevän huligaaniainesten säestämä kumous. Oikea, itsensä sosialistien hyväksymillä perusteilla eduskunnassa laillisesti valittu hallitus syösty paikoiltaan ja oma, »punainen», »kansanvaltuuskunta» sijalle valittu! Kaikki muutkin hallintolaitokset ja virastot otettu omiin »punaisiin» käsiin ja venäläisten avulla perustetut ja heidän aseillaan varustetut punakaartit päästetty täysin valloilleen. Porvarien johtohenkilöitä etsitään, vangitaan, suljetaan tyrmään ja — eräitä on otettu jo hengiltäkin.

Vielä enemmän:

Ilmi sota on julistettu laillisen hallituksen eduskunnan päätöksen mukaisesti perustamia järjestys- (poliisi-) ja suojeluskuntia vastaan!

Lehdet — muut paitsi valeita ja vihaa syytävät sosialistilehdet — eivät enää saa ilmestyä — kuinkas muuten, kun on »vapaus!» — ne ovat vastavallankumouksellisia ja vaarallisia. Parin päivän perästä sitten julistavat Suomessa olevat venäläisetkin sodan Suomen laillista hallitusta, eduskuntaa ja niiden kannattajia vastaan.

Tämän surkean tilan myöhemmät vaiheet jokainen venäjänkarjalainenkin tietää.

Siitä kaikesta tuli todella ilmisota.

Mutta siinä selvässä sodassa Suomen rettelöivät, mihinkään tyytymättömät, omaa kansaansa vastaan nousevat kapinoitsijat, punakaartit ja muut heidän kannattajansa venäläisine vetelehtijäsoilaineen joutuivat perinpohjaisesti tappiolle, ja Suomi oli vapaa.

Omain valkokaartiensa ja suuren Saksan avulla Suomi pelastui siitä uhkaavasta vaarasta.

Punakaartien mahti on enää vain pieninä pakolaisjoukkueina Venäjällä — kurjina, raukkoina, jo Venäjällekin taakaksi käyvinä joukkoina vieraalla maalla. Toiset ovat vankeina tai jo lopullisen tuomion saaneina.

Ja monet uskovat, että tästä Suomen vapautumisesta koituu vielä hyvää Venäjänpuoleiselle Karjalallekin.

Mutta niinkuin muut »vastavallankumoukselliset» lehdet sai meidänkin lehtemme jättää tuoksi riehuminen ajaksi ilmestymisensä. Ja vaikkapa se olisi saanut ilmestyäkin, olisi sitä ollut vaikea lähettää, kun melkein kaikki postititit olivat tukossa.

Ja nyt, Suomen vapauden tultuakin on ollut asianhaaroja — matkoja, kaikenlaisia järjestelyjä, kokouksia — jotka ovat tämän ensimmäisen vapausnumeron ilmestymistä viivytäneet.

Mutta tästedes koetetaan valvoa, että lehti pääsisi edes osapuilleen säännöllisesti ilmestymään. Numerot voivat tulla pienemmiksi ja yhteisnumeroita täytyy antaa, mutta sille seikalle eivät ole voineet muuttakaan lehdet nykyisissä oloissa mitään. Tämä numero ilmestyy yhteis-

numerona 3-10, seuraavat ilmestyvät kesän ajalla kaksoisnumero kussakin kuussa. Toivomme lukijaimme, ymmärtäen syyt, antavan meille anteeksi tällaisen järjestelyn.

Aika on edelleen vakiintumaton ja olosuhteet venäjänkarjalaisen lehden julkaisemiselle eritoten epäsuotuisia.

Mitä nyt?

Kuten Suomi kuluneina ja nyt sille jo onnellisesti päättäneinä kuukausina joutui Venäjän puoleinen Karjalakin samaan aikaan omituiseen, odottamattomaan käännekohtaan, tienhaaraan, jossa siltä kysyttiin vakavammin kuin kenties koskaan ennen: mitä nyt? Minkäs nyt otat eteesi ja työsuunnaksesi tässä tavattomassa ajankohdassa, miten nyt rupeat ajamaan omaa asiaasi? Osaksi oma kansasi nousee itseäsi vastaan ja sen kera pahemmin kuin koskaan ennen vieras valta, vieras sortava voima, vihamielinen, joka aina on pyrkinyt elämäsi tuhoamaan, kansallista olemassaoloasi hävittämään!

Venäjän puoliosessa Karjalassa tämä tila vielä jatkuu, jatkuu pahaenteisenä ja synkkänä, yksin rauhaa yksisityselämää uhkaavana, kotia, omaisuutta, henkeä, kaikkea uhkaavana!

Mitäs nyt teet?

Tähän asti ajoimme oman autonomiamme asiaa. Siihen ovat viimeksi Povenstan kihlakuntalaiset yhtyneet.

Mutta nyt on eräissä seuduissa Venäjän puolisen Karjalan maata noussut ääni, että tämä ei riitäkään, tämä on vasta puoliskel, uusi, kokonainen askel on otettava. Tämä ei riitä turvaamaan elämäämme ja olemassaoloamme, ei säilyttämään meitä erityisenä kansallisuutena, ei taakamaan rauhallisen työmme ehtoja oman erikoisen edistyksemme, valistuksemme, hyvinvointimme hyväksi. Me olemme liian heikot, suunnittelemamme autonomia antaa vielä liian suuren vallan vieraille voimille, ne voimat taas ovat ylen suuret ja epäluotettavat, ja lopukseen: eihän edes tämä autonomiamme ole vahvistettu, koskapa sel-laiseksi tulleeakaan!

Joko nyt on saatava tavalla tai toisella kokonainen, täysi itsenäisyys tai liitettävä yhteen toisen, vahvemman, jo itsenäiseksi tulleen maan ja kansan kera...

Mikä osottautunee onnellisemmaksi?

Täysi itsenäisyys — se on yhtä vaikea saavuttaa kuin puolinenkin autonomia, sitäpaitsi tulevat voimamme olemaan siinäkin tapauksessa heikot...

Muihin liittyminen?

Ei vieraaseen, ikuisesti vihamieliseen, aina meidän elämäämme uhkaavaan ja sortavaan, ei vanhaan verivainolaiseen, joka ei odota muuta kuin vain hyvää tilaisuutta meidät täysin hävittääkseen — siihen emme voi yhtyä!

Läheiseen heimokansaanki, veljeskansaan?

Sen puoleen ovat jo erinäiset seudut Vianan ja Aunuksen Karjalan maata erityisten lähetystöjensä ja kirjelmien kautta kääntyneetkin ja anoneet siltä, että tämä, nyt viimeisistä häiriöistään päässyt maa, ottaisi heidät turviinsa ja ryhtyisi kaikkiin niihin toimenpiteisiin, joita tämä asia aiheuttaa.

Sellaisia lähetystöjä ja kirjelmiä on Suomen hallitukselle ja sen luo lähetetty jo lukuisia.

Mitä tekevät muut osat maataamme?

Jäävätkö ijäksi tähän tilaan? Antavatko kotinsa ja talonsa hävittää? Antavatko viedä omaisuutensa, maansa, ottaa henkensä, hävittää kaiken, mikä on hyvää ja ihmisen elämälle välttämätöntä? Tahtovatko elää ilman omakielisiä kouluja, omakielisiä pappeja ja muita virkamiehiä, antavatko hävittää kielensä, oman erikoisuutensa, ilman että se on ollut päiväakkään voimassaan, vallassaan ja kunniaaansa? Tahdotaanko jäädä ikuisiksi ajoiksi erille omistaan, veljistään, heimolaisistaan, ensin jo lähemmistä, sitten kaukaisemmista? Tämäkään asia ei ole aivan

helppo järjestää, tämä Suomeen liittyminen. Mutta Suomi on nyt vapaa, itsenäinen valtakunta, monin suurempain ja pienempain valtakuntien tunnustama, sitä eivät raasta nyt enää sen omat eivätkä vieraatkaan rauhanhäiritsijät, sillä on mahtavia liittolaisia. Jospa se nyt kuulisi meidän äänemme. Jospa sillä nyt olisi sen verran hyvää tahtoa ja veljesrakkautta ja jos se nyt muistaisi vanhan, ammoisen yhteytemme. Jos se nyt luottaisi sen verran meihin ja ojentaisi auttavan kätensä — ryhtyisi kaikkiin niihin toimenpiteisiin, joita tämä asia aiheuttaa. Jos se mahtavain liittolaistensa avulla saisi liitetyksi maahansa ne osat maataamme, jotka ovat sen hallitukselle anomuksia lähettäneet. Onhan todellakin maamme vanhastaan yhtä sen kera ja onhan se vieläkin kylki kylessä kiinni sen kera.

Mutta miten käy silloin niiden osain, jotka eivät ole vielä anomuksia lähettäneet. Ilman anomuksia ei kukaan voi ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin. Tahdommeko ijäksi jäädä erille veljistämme?

Jos jäämme, ei silloin enää ole puhuttava mistään puolinaisestakaan autonomiasta niille osille, jotka jäävät jällelle. Tuskin saadaan niille enää omia koulujakaan tai muita myönnötyksiä. Kansaamme on jo kokonaisuudessaankin vähän. Silloin jäämme vielä pienemmäksi kansansirpaleeksi, menetämme kokonaan merkityksemme.

Tällä kirjoituksella ei ole tarkoitus ketään pakottaa mihinkään. Mutta sen tahdomme sanoa, että tässä vakavassa ajankohdassa on vakavasti ajateltava tätä asiaa, — ajateltava se kokonaan uudestaan! Sillä nyt on tullut meidänkin vakavin hetkemme. Toisaalla vapaus, toisaalla kaiken hävitys. Nyt on tullut se tärkeä tienhaara, uusi etsikkoaikamme. Nyt on valittava! Lähdeittävä sille tai toiselle tielle! Tämän kirjoittajan täytyy tällä jokaista koskevalla ajankohdalla lausua seuraavat sanat:

Aika kulkee suurta kulkuaan.

Se ei kysy yksilöjen mieltä.

Ei usein koko kansojenkaan mieltä!

Se menee vaan — tulkoon perässä se, ken voi ja tahtaa.

Yhdet sadattuhannet ihmiset eivät nyt merkitse mitään.

Nyt järjestetään maailman suuria asioita. Pieniäkin tehdään voimakkaiksi, jos ne ymmärtävät etsikkoaikansa ja ajan suuren kulun.

Mutta ketkä eivät ymmärrä sitä, eivät oivalla ajan suuren rattaan pyörintää, se voi jäädä sen alle ja siihen ijäksi musertua!

Vianan ja Aunuksen karjalainen — valitse! Kavahda jäämästä ajan suuren pyörän alle!

Venäjänkarjalainen.

Lehtemme toimitus ja painatus kesällä.

Lehtemme toimittajan matkojen y.m. vuoksi hoitaa hänen tehtäviensä kesän ajalla toimitt. Heikki Hypönen Jyväskylästä, jonka tähden lehti myös painatetaan ja postitetaan siellä.

Kaikki lehdelle, sen toimitukselle ja konttorille tuleva kirjevaihto — kirjoitukset, tilaukset, rahat y.m. — on kesän ajalla osotettava:

Karjalaisten Sanomain toimitus, Jyväskylä.

Kaikki Karjalan Sivistysseuralle lähetettävä posti on kesän ajalla osotettava:

Karjalan Sivistysseura, Helsinki, Vuorikatu 8 A.

Ajatuksia Venäjän-Karjalan kysymyksestä.

Toimitusta on pyydetty julkaisemaan myötäseuraava kirjoitus.

Yksi kaikkein tärkeimpiä kysymyksiä Venäjän ja Suomen välillä on n. s. Venäjän-Karjalan kysymys. Tunnettuahan on, että Suomen itäpuolella maantieteellisesti välittömässä yhteydessä sen kera laajalla alueella asuu verrattain runsaslukuinen määrä sitä samaa kansaa, jota on Suomen sisäpuolellakin, nim. itäinen osa yhtenäisesti asuvaa karjalaista heimoa, toista Suomen kansan pääheimoa. Tämän kansan kieli on samaa kuin Itä-Suomessa asuvan alkuperäisen karjalaisen kansan, sen tavat ja luonneseikat ovat niinkään yhtäläisiä sen kera, vieläpä sen aikaisemmat historialliset vaiheetkin ovat olleet samoja. Yhtenä erottamattomana kansanheimonaa saapui se historiansa alkuaikoina nykyisille asuinpaikoilleen, yhtenä taisteli silloin ensimmäisiä taistelujaan elinehtojensa ja elämänrauhansa puolesta ja yhteisesti se loi sinne vanhat muinaiskarjalaiset elämäntavat ja yhteiskuntamuodot. Onneton asema arkaluontoisella välimaalla sai sen kuitenkin jo varhain pirstoutumaan paloihin, eri osiin, kahden sitä voimakkaamman itsekkäitä alue- ja valtalajajennuksia tavoittelevan vallan törmäileminen juuri sen alueella vastakkain. Myöhempi valtopoliittika ei ole poistanut tätä luonnottomuutta, tätä rikosta kansojen elämää ja ehjyyttä kohtaan. Vielä v. 1811 kauvan muistettavassa valtioteossa, jolloin Viipurin lääni palautettiin muun Suomen yhteyteen, ei tätä kysymystä ratkaistu kyllin onnellisesti, silloinkin kun vielä jäi väkivaltainen raja kulkemaan saman heimon välille. Ja kuten tiedetään, on se pysynyt voimassa näihin päiviin asti.

Suomi, Suomen kansa, Suomensuvun ainoa valtiotilaan päässyt haara Pohjolan mailla, ei voi katsella tätä asianmenoa välinpitämättömästi. Se näkee vierellään veljen, kylki kylessä kiinni itsessään, osan omaa kansaansa, veljen, jolla ei ole veljen oikeuksia, kansanosan, jolla ei ole kansan alkeellisimpiakaan oikeuksia. Se näkee palan itseään leikkattuna pois itsestään. Niinkuin itse Karjalan kansaa on tämä väärä jako paloittelut Suomenkin kansaa, koskenut sen sydänjuuriin asti. Kautta vuosisatojen se on tuottanut mitä surtavimpia selkkauksia ja vakavimpia vaurioita Suomen elämälle, vanhoista rajariidoista alkaen tsaarivallan viimeaikojen synnyttämiin kansallisuus- ja kieliselkkauksiin asti maan itärajoilla. Se on ollut Suomen kipeimpiä kysymyksiä kaikkina aikoina, eikä se ole kaikkein vähimmän katkeroittanut Suomen ja Venäjän välejä.

Inhimillisesti katsoen surettaa ketä tahansa tämä asiantilaita siksi, että tässä sama kansa on ei ainoastaan joutunut sydämettömästi rikkiraastetuksi, vaan samalla, mitä erilaisimman sisäisen kehityksen alaiseksi. Venäjän puoliset karjalaiset ovat jääneet melkein kaikkia kansan oikeuksia ja elämänehtoja vaille. Kaikille on tunnettua esimerkiksi sellainen seikka, että venäjänkarjalaisten asuma-alueen pohjoisosaan, laajaan Vienan läänissä olevaan Karjalaan, ei ole tähän asti rakennettu yhtään ainoata maantietä. Kun itse karjalaiset, 1905—1906 vapausvuosien aikana oman sivistysjärjestönsä avulla rupesivat rakennuttamaan ensimmäistä maantietä erälle tärkeälle linjalle (Uhtua—Suomussalmi), niin vanha Venäjän tsaarivalta sydämettömästi keskeytti työn, kun tietä oli tullut rakennetuksi tuhatkunta sylvä. Eteläisemmällä alueella, Aunuksen läänissä olevassa Karjalassa, on kyllä joitakuuta kohtalaisessa kunnossa olevia ajoteitä.

Maanviljelyksen tilaa ei ole kohotettu, karjalalaisuus ei ole saanut sille tarpeellista valtion neuvonta- ja avustustoimintaa, teollisuus on alkeistilassaan. Maan- ja metsänomistus on ollut kokonaan epäedullinen kansalle. Tästä syystä onkin kansa, etenkin pohjoisessa, suuresta määrin antautunut sellaisten epävakaiden elinkeinojen kuin kulkukaupan y. m. s. varaan, joita elinkeinoja on parhaasta päästä harjoitettu Suomessa.

Henkistä tilaa ja huolenpitoa siinä suhteessa kuvannee parhaiten se tosiasia, että Venäjän-Karjalan alueella ei ole tähän päivään asti ollut yhtään koulua, jossa opetus olisi annettu kansan omalla kielellä, eikä myöskään sen kirkollinen opetus ole, muutamia pieniä ja yksityisiä poikkeuksia lukuunottamatta, tapahtunut kansan omalla kielellä. Tämä on sitäkin surettavampaa, kun valtion y. m. varoja on kylläkin hukattu, kouluja ja kirkkoja on alueelle aivan suhteettomankin runsaasti perustettu. Nämä on tarvittu vanhan tsaarivallan mielitarkoituksen saavuttamiseksi, kansan vierottamiseksi omasta itsestään, ei todellisen hyödyn ja siunauksen saavuttamiseksi. Jos kansa omasta alotteestaan on perustanut jonkun kansankielisen koulun, kirjaston t. m. s. paikkakunnilleen, on ne aina armottomasti suljettu.

Yhteiskunnallinen kehitys on jäänyt tyrehdystilaan, kun ensinnäkin lukutaito ja yleinen valistustila ei edellisen johdosta ole päässyt kehittymään, ja toiseksi eivät yhteiskunnalliset virkamiehet ole olleet kansankielisiä.

Tämä kansa ei ole kuitenkaan lakannut olemassa-olemasta. Etenkin vapausvuosista 1905—1906 lähtien on Venäjän-Karjalassa eletty osittain varsin virkeäkin kansallista ja edistysellistä elämää, mikä on ilmennyt useina suurehkoina kansankokouksina, omien sivistysseurojen, koulujen ja kirjastojen perustamisena, omien sanomalehtien julkaisemisena ja maantierakennusten alullepanoina. Vv. 1907—1908 vaiheessa tukahdutti vanha tsaarivalta kaikki nämä kansan eloonpyrkimysyritykset, mutta nyt, uusien vapausvuosien tultua, viime vuoden maaliskuusta lähtien, on tämä kansa herännyt uuteen eloon ja eteenpäin pyrkimiseen. Se on perustanut tätä uutta nousuaan tukemaan uusia sivistysseuroja, avannut uusia kansankielisiä kouluja ja alkanut uudestaan julkaista omaa lehteään. Viime kesänä on alueella pidetty useita kansankokouksia, joissa muutamissa on ollut edustettuina tuhansiinkin nousevia kansalaismääriä. Ja niissä on kansa päättänyt, että Venäjän-Karjalan on näissä uusissa oloissa saatava vähintään oma paikallinen autonomia, joka hallittaisiin omien paikallisten voimien avulla.

Sitä ennen jo, aivan heti perustamisensa ja keväällisen vallankumouksen jälkeen, kävi heidän pääseuransa »Karjalan Sivistysseura» erityisenä lähetystönä esittämässä Venäjän silloiselle hallitukselle laajahkon adressin, jossa se esitti tarkoituksensa ja anoi hallitukselta kiireellisimpiä olojen parannuksia. Tässä mieltäkiinnittävässä adressissa lausutaan m. m. nämä tämän kansan elämälle kuvaavat sanat: »Meidän kansamme ei enää voi elää niissä olosuhteissa, joissa se on näihin asti elänyt. Se on ollut vaille kaikkia elämisen oikeuksia. Se on tahdottu kokonaan hävittää kansakuntien joukosta, välittämättä sen kansallisista erikoisuuksista ja samalla se on jätetty vaille kaikkea todellista apua.»

Sittemmin on kansalla ollut aikomuksena kääntyä erityisen kuntia edustavan lähetystön kautta Venäjän hallituksen puoleen uudella valtiollisen ja kansallisen tilansa parantamista tarkoittavalla anomuksella, ja nyt on sieltä esiintynyt muitakin valtiollisen tilan huolehtimisen merkkejä.

Tämä kaikki ei ole voinut olla liikuttamatta Suomen kansan mieltä eikä sitä ole voinut kukaan Suomen ja Karjalan kohtaloja ja sen lisäksi Suomen ja Venäjänkin välejä ajatteleva henkilö sivuuttaa. Tämän kysymyksen nykyisilleen jättäminen on ainoaisen riidan aihe Suomen ja Venäjän välille. Tämän kysymyksen onnellinen ratkaisu taas tuo vuosisadoiksi sovun ja rakkauden näiden kansojen välille, samalla kun se tulisi olemaan kovaosaiselle Venäjän puolisen Karjalan kansalle arvaamattoman siunauksen lähde. Tämän kysymyksen selvitys on ikuisen riidan ratkaisu ja Pohjolan vapaiden kansojen ensimmäisiä elinehtoja.

Eräs suomenuoleinen.

Matkalla Vianaan.

Vaikutelmia matkan varrelta.

Rinta paisuu, mieli ylenee, silmä kirkastuu ja usko totuuden voittoon vakaantuu nähdessä Suomen kansan suurta heräämistä. Kansa kaikkialla on noussut vakavasti puolustamaan todellista vapautta, oikeutta ja lailisuutta, se on voimakkaasti ja pontevasti tarttunut aseisiin, vanhoen valansa, päättäen lyödä maahan verivihollisensa, punaharmajat roisto- ja ryövärijoukot. Totisesti täytyy jääkylmän, harkitsevan järjenkin lämmetä tätä kaikkea katsellessa, heikon, epäilevänkin uskon vahvistua ja tulla siihen varmaan vakaumukseen, että pian on koittava se päivä, jona valkeus nousee ja totuus voittaa, väkivallan musta valta ja muut pimeyden työt tehdään nuorena tasavallassamme mahdolltomiksi.

On nouseva se päivä, jolloin Suomen kansa ojentaa voimakkaan kätensä veljilleen, heimolaisilleen Vienassa ja Aunuksessa, rehellisesti maksaakseen sen kalliin aarteen, minkä se on saanut tältä kansalta Kalevalan muodossa. Silloin lyödään käsi kätehen, sormet sormien lomahan, silloin käydään yhdessä kuin yhtenä miehenä rakentamaan sitä, mikä on tähän saakka rakentamatta jäänyt Vienassa ja Aunuksessa. Ja kun Viena ja Aunus on kohotettu muun Suomen rinnalle, silloin vasta on Suomen laulu voimakas ja täyteläinen, silloin vasta Kalevalan kansan kannel helisee heleänä ja eheänä!

Me ymmärrämme ja hyvin käsitämmme sen, että paljon on voitettava, paljon ponnisteltava, paljon vakavaakin työtä tehtävä ennenkuin tämä kaikki on saavutettu, mutta tämä tietoisuus ei saa meitä lannistaa, sillä meidän on nyt muistettava, ettei meitä ole vuosisatoihin kehoitettu siten liittymään yhteen kuin nyt, niin suuresta, niin tärkeästä, niin yhteisessä asiassa, ja ehkä ei myöskään koskaan enää tule esiintymään tällaista tilaisuutta. Luottakaamme Saksan suuren vapaustaistelun aikaisen kenraali Scharnhorstin sanoihin: »Rohkeus, uhrantavaisuus, kestävyys ovat kansan riippumattomuuden pääpylväitä; kun sydämemme ei enää syki näille ihanteille,

Karjalan vapautuminen.

Jo kauvan on itketty, vaikerrettu, jo kauvan on kannettu heikkoa mieltä! »Polo Karjala, kuinka on unhoitettu, oi katsokaa Karjalan taivahan pieltä! Oi, suosikaa orpoa Suomenrantaa, mi taakkoja, kuoleman kauhuja kantaa, oi, auttakaa, ah, veli vuotta!»

Jo muinoin, kun mailla sen matkat kierti, kun suur-runon jäljillä parveili joukot, viel' itse kun Väinämöt kaskia vierti, kaikk' Karjalan lauluja kaikuili loukot, jo silloin se, keskellä vieroilun heikon, veli vielä kun väärin arvasi veikon, sama soi, sama voihke ja itku!

»Me itsekin syypäät, me hemmotut, heikot,» soi Karjalan mailta se kaikerrus vastaan, »ei koskenut meihin jos vieroksi veikot, hyvät kuiskeet me kuulimme ainoastaan, ja miellyimme niihin ja huoletti jäimme ja kaiken veljen puuhissa näimme, ja vaivuiimme vuostuhat-hortoon!»

Mut nyt ei auta ne vuottelut, horrot, ne itkut ja voihkehet — syyttehet, soimat, yhä synkemmiks käyvät vain sortajan sorrot, yhä raskaammiks raastajan vierahan voimat, yhä kauemmas Karjala meistä se väikkyy ja kas, tuhot tummemmat sieltä myös läikkyy — yhä painuvi Karjalan muuri!

Nyt ei sitä tarvita huokausta, mi ajasta aikaan ja vuoteen on soinut, nyt ei sitä itkua, ruikutusta tätä haavaa mi ei ole hoidella voinut, nyt tarvis on toinen taika ja tunto, ja toinen Suomen ja Karjalan kunto, ja toiset Karjalan retket!

Nyt Vienan veest' alas Auran rantaan yht', armast' on Suomi, tää laulujen manner, nyt Viipurin lahdesta Kuolan kantaan pyhä, kahtia lyömätön Karjalan tanner! Nyt Karjala, Suomi on kaakon eessä kuin yhdessä suuresta jyrkänteessä, nyt yhtä on yhden taakka!

Nyt ei olla, veljet, me kahta verta, vaikk' kahdet on olleet meill' esivallat, rajasissään raukkoina riehuimme kerta, nyt menköhöt menneiden vuosien hallat! Nyt ei ole juovaa mi maitamme jakaa, velikättä nyt lyömme me melskeiden takaa, nyt kirposi Karjalan miekat!

Nyt, ylväät, on yks pyhä riita ja huoli, nyt korkeina kaikuvat Karjalan rannat: nyt Vienan veljet ja vahvempi puoli, tuhatvuotten nyt tutkainta kenties jo kannat! Nyt karkoita voihkeesi, kaarrettu suku, pyhäks, suureks sun tulla on hetki ja luku ja vuossatain korjata vääryys!

Iivo Härkönen.

olemme menneitä, vaikkakin voittamme muutamia suuria voittoja.» Saksan kansa luotti näihin sanoihin ja niin voitti itsellensä vapauden ja pääsi yhtymään yhdeksi suureksi Saksan kansaksi.

Vienan urhot, kansa Aunuksen luottaa myöskin Suomen kansan vapauden voittoon, uskoen että Suomen kansa on lunastava heillekin vapauden, vaikka siitä vaadittaisiin kalliinkin hinta. Tämän uskon herättämänä, näiden toiveitten elvyttämänä onkin vienalaisia ja aunuksalaisia painunut näinä päivinä rajan toiselle puolen odottamaan tuota päivän sarastusta, kauvan odotettua päivän nousua. Ja meidän on näytettävä, etteivät nämä heidän toiveensa petä.

Hetken tehtävä.

Hetken tehtävä on herätä omaan yhteiseen kansallisuutuntoon.

Hetken tehtävä on tehdä selväksi, että olemme oma erityinen kansa ja että meilläkin on omia erityisiä oikeuksia, niitä samoja, jotka kaikille kansoille ja kansallisuuksille kuuluvat.

Hetken tehtävä on levittää tätä tietoisuutta yli koko Vienan ja Aunuksen Karjalan, Kuolan niemimaasta Syvärijokeen.

Hetken tehtävä on ottaa ajasta vaari ja muiden eri kansallisuuksien tapaamaan ruveta omia oikeuksiaan valvomaan.

On saatava kaikki kansan voimat koolle ja sitten ryhdyttävä pohtimaan, mihin kaikkeen nykyä kehoittaa.

Mutta, veljet vienankarjalaiset ja aunukselaiset, mitä teette, se tehkää yhdessä ja yksimielisesti, sillä erimielisenä ja eripaloihin jakautuneena tämä kansa ei merkitse mitään.

Se on hetken opetus.

Karjalainen.

Nyt on taottava!

Suomen suku on aikanaan ollut suuri. Sen eri heimot ovat kerran täyttäneet suureksi osaksi nykyisen Venäjän; sen parhaimmat viljelys-seudut ovat olleet sen hallussa. Mutta tuo sukumme ainainen perisynti, eripaisuus, sai aikaan jo silloin, että kun tästä kansasta olisi saattanut tulla suuri, mahtava kansa, joutui se hajalle, rippeet sinne, toiset tänne slaavien sekaan ja jalkoihin. Monen monet Suomen sukuiset kansat ovat kadonneet historian näyttämöltä, sulautuneet toisiin kansoihin; emme kaikista enää tunne nimeäkään. Mutta on niistä muutamia, jotka ihmeellisen johdatuksen kautta ovat kenneet säilyttämään kielensä ja kansallisuutensa. Niiden, sanoisinko onnellisten joukkoon kuuluu Venäjän Karjalan pieni heimo. Se, että karjalaiset joutuivat tänne kauas kylmään pohjoseen, joka ei muille kelvannut, sitä voitaneen pitää yhtenä tämän heimon elossa pysymisen edellytyksenä, koska se siellä 'syryssä' on saanut elää omaa elämänsä, eikä toisten kansojen vaikutus ole suurentikaan häirinnyt sen aherrusta.

Nyt on Venäjä rauniona. Uusia valtakuntia syntyy tälle raunioille. Näyttää siltä kuin juuri ne kansat, jotka siellä ovat olleet sorron alla, tulisivat muodostamaan omia itsenäisiä valtakuntia, joko erillään tai sitten yhtyen toisten kansallisuuksien kanssa jonkinlaiseen liittoon.

Sanottakoon suoraan, että Karjalan kansan, Vienan ja Aunuksen karjalaisten, on mielestämme vaikea liittyä yhteistoimintaan toisten Venäjällä asuvien kansojen kanssa, jos ajatellaan sen elossapysymistä. Sen kieli, henki, ajatusmaailma ja pyrkinnöt ovat kokonaan toista kuin toisten kansojen. Tätä seikkaa on tänä kansojen uudesti järjestäytymisen aikana meidän karjalaisten tarkoin ajateltava, kun nyt suunnittelemme tulevaisuuttamme. Mielestämme on parasta panna kaikki toivo joko omaan erikoisasemaan tai liittymiseen toiseen jo vapaaksi tullesseen läheiseen kansaan.

Mutta tätä varten tarvitaan meidän jokaisen karjalaisen myötävaikutusta. Meillä karjalaisilla on yleensä se vika, ettemme luota itseemme; me niin helposti valitamme saamattomuuttamme. Sorto on tehnyt meidät aroiksi ja pelkureiksi. Me ajattelemme vain kansamme pientä lukumäärää ja siinä kaikki. Emme suinkaan saa tehdä ajattelemtomia tekoja, mutta nyt juuri on toiminnan aika. Nyt jos koskaan kannattaa tehdä työtä asiame eteen. Edessämme on se ihana kuva, jota jokainen pienikin kansa itselleen toivoo ja jota vielä äskettäin emme uskaltaneet edes uneksia. Meistä itsestämme nyt tällä hetkellä suurimmaksi osaksi riippuu, minkälaiseksi Karjalamme tulevaisuus muodostuu: jäämmekö entiselleen, sammummeko ainiaksi, vai nousemmeko kansojen vapauden aamuhetkenä oman heimomme purtta ohjaamaan uusille urille. Joka mies siis airoon kiinni! V. K.

Kaikki Karjalan Sivistysseuralle

tulevat kirjeet pyydetään kesän ajalla osottamaan: Karjalan Sivistysseura, Helsinki, Vuorikatu 8 A.

— Karjalan Sivistysseuran kirjastoja varten ovat ennen mainittujen lisäksi myöntäneet kirjoja Kansanvalistusseura, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Suomen Muinaismuistoyhdistys.

Sekasortoisten olojen vuoksi ei kirjastoja ole voitu vielä järjestää eikä lähettää paikkakunnille. Suunniteltu on kymmenkunnan kirjaston perustamista.

Laivaväyliä Vienan Karjalaan.

Laivojako Vienan Karjalaan? Uskaltaako kukaan karjalainen uneksia, että hän kerran saisi mukavasti laivalla viilettää niitä suuria sisäjärvviä, joita hän nyt saa venekytyillä, suurella ajan ja kukkaron kululla eteenpäin pyrkiä? Voiko toivoa, että matka Tuoppajärven yli, josta nyt maksetaan 40—60 ruplaa, kerran tehdään kenties yhdellä ruplalla, tai taipaleesta Jyväskylä—Vuokkiniemi päästään nykyisen 20—30 ruplan sijasta yhtä monella kopeekalla? Toivottavasti vielä sekin ihme tapahtuu, kunhan karjalaiset nyt uuden ajan koitettua itse tarttuvat tarmolla asioitansa ajamaan ja etujansa valvomaan.

Tällä kertaa tahdon erikoisesti puhua kahdesta vesireitistä, joita myöten saataisiin varsin helpoilla kustannuksilla huomattavan pitkät laivalinjat. Toinen näistä on Kuittijärven vesistö.

Nämä kolme samannimistä isoa järveä voitaisiin avata yhteiseksi laivaväyläksi yhden ainoan 1—2 virstaa pitkän ja helposti kaivettavan kanavan avulla. Täten saataisiin laivaliike Vuonnisesta Vuokkiniemeen, Uhtualle ja siitä Ala-Kuittijärven alapäähän sekä kaikkiin näiden järvien rannoilla oleviin kyliin. Ja jos vielä tahdottaisiin toinen kanava tehdä, päästäisiin silloin Jyskyjärvelle saakka. Mitä tämän linjan avaaminen Karjalan elämälle merkitsisi, siitä ei tarvitse laajemmin puhua.

Se ainoa kanava, joka tarvittaisiin pääsyksi Yli-Kuittijärvestä Keskimäiseen, olisi sopivinta kaivaa Järviäisrannalta pitkin sitä alankoroota, joka vie Törisevän ja Paasmalampien kautta Yli-Kuittijärveen. Tämä notkelma on niin alavaa maata, että sitä myöten nytkin vesiaikoina vedetään veneitä järvestä toiseen. Putousta välillä on niin vähän, että sen voisi järjestää yhden ainoan laivasulun avulla. Kanavamatkaa vielä paljon lyhentävät linjalla olevat edellämmainitut lammit. Kannas Paasmasta Yli-Kuittijärveen taas voitaisiin helposti syventää ruoppaamalla. Laivaväylä, joka näin saataisiin, koskettaisi Vienan Karjalan keskuspaikkoja ja olisi pituudeltaan suoraakin tietä n. 150 virstaa.

Silloin tulevaisuudessa, jolloin tämä linja on avattu, sopii myös ajatella maantietä Vuonnisesta Juntusenrantaan, joka on Suomen puolella olevan Kiantajärven pohjoisin laivasatama. Tämän tien pituus olisi 3—4 peninkulmaa.

Toinen yhtä helpolla aikaansaattava laivareitti syntyi Tuoppajärven ja Pääjärven yhdistämisestä toisiinsa. Tämä tapahtuisi siten, että Sohjanankosken sivu, joka on samannimisessä näitä järviä yhdistävässä joessa, perattaisiin kanava. Täten syntyisi laivareitti, joka olisi päästä päähän hiukan pitempi edellistä, n. 160—170 virstaa, sekä yhdistäisi laajoja alueita toisiinsa, pohjoispäästään myöskin Suomeen päin. Tätä reittiä voitaisiin vielä ulottaa parilta kohdalta jokiväylillekin. Oulangan kirkolta pääsisi Oulankajokea n. 10 virstan matkan luonnonihanan Kivakkakosken ja Kivakkatunturin vierelle, johon voisi samalla perustaa Vartiolammin kyläläisten sataman. Valasjokea myöten saatettaisiin taas kohota samannimisen kylän kohdalta noin viitisen virstaa, jossa on Vaarakylän satamapaikka. Molemmat nämä jokivälit ovat koskemattomat ja vuolaat, jo sellaisinaan oivalliset laivatiet. — Mahdollisesti voisi myöskin jonkun matkaa kohota Pontshelenjokea ylöspäin kohti Kananaisia, Kämpäliä y.m. sikäläisiä kyliä.

Molemmat nämä väylät ovat siksi tärkeät ennenkaika paikkalisojen, mutta myös matkailijaliikenteen kannalta, että anomusta niiden kunnostamiseen on karjalaisten heti ajateltava, kun heidän valtiolliset olonsa on saatu edes jossain määrin järjestetyiksi.

J. L.

Karjalan Sivistysseuran johtokunnan kokous Suomen vapaussodan jälkeen.

Heti kun liikenne vähänkin elpyi Suomessa punaisten aiheuttaman sotatilan jälkeen, koettivat Karjalan Sivistysseuran johtokunnan jäsenet, joista toiset olivat sodan ajaksi jääneet punaisten, toiset valkoisten puolelle, päästä yhtymään, ja saatuaan siihen tilaisuuden pitivät he johtokunnan kokouksen Jyväskylässä toukok. 7 ja 8 p:nä.

Tärkeimpiä kysymyksiä oli johtokunnan kannan määrittäminen yleisessä, kansallisvaltiollisessa suhteessa näiden uusien olojen ja tapausten johdosta. Aikaisemmin oli seura asettunut Vienan ja Aunuksen Karjalan oman autonomian kannalle, koska kansakin oli ottanut sen valtiolliseksi ohjelmakseen, mutta kun nyt kansa monilla ja kaikkein tärkeimmillä seuduillaan oli siirtynyt sille uudelle kannalle, että tämän kansan, mieli todella säilyttää oma erikoinen kansallinen olemuksensa ja edistykseensä ja hyvinvointinsa ehdot, oli liityttävä vapautumisasiassaan toiseen, sille läheiseen, jo vapaaseen valtioon. Tunnustaen tämän kannan lähteneen vakavasta harkin-

Vienan tervehdys vapauttajille.

Vuotta Viena vierahia, suuren Suomen sulhasia, vuos'sataisen sorron alla, vieraan vainovallan alla.

Kesti tuulen tuiverrukset, myrskyn pauhut, pahat ilmat, viiltävät viburin puuskat, idän ilmat ilkeimmätkin, Lapin tuulet tundran tuulet, hyiset hallat hammaspäiset, pakkaset pahantapaiset, — siinä aina armot Vienan.

Mi kasvoi vesaa vihantaa, nuorta heinää maasta nousi, viherjäistä nurmen nukkaa kotipellon pientarilla, vieras otti, viljat polki rajupäillä ratsuillansa, vahtosuilla varsoillansa, ajo halki halmehia, oraspeltoja osotti.

Kulki kurja joukkoinensa, rikkoi rinnat neitosilta, piikaset pahoin piteli, poltti parrmahat pojilta, kulki kumpuja pyhiä, taattoin haudat tallaeli. Näille ansoja asetti, merkkejensä mieltä myöten. Kylvi kyitä soille, maille, ahoille yleneville, itikoita ilkiöitä, kasvaville kankahille.

Pistihempä pirttilöihin, tuli tupihin sisälle, käski kullalle kumartaa, hopeoille huojahtella.

Katsahdella orren päähän, kurkisteli kurkihiirte, otti sieltä kanteloisen, katkoi kielek kantelosta.

Tästä itkivät inehmot, vaimot, lapset vaikkerteli, itki partasuut urohot, valitti vakaiset miehet.

Eipä kantelo kadonnut, lakannut sorea soitto; maammo juotti maidossansa, imetti imettäessä, lapsillensa lauluntai'at, suvullensa soiton suuren, säilytti pyhän perinnön alla rinnan riutuvaisen.

Tulkaa vapauttajat! Tulkaa tulisin miekoin, sekä keihäin kiiluvaisin! Lyökää kurjat kunnahilta, piekloit peltojen periltä, sala-ampujat saloista.

Jott'ei ilmoisna ikinä, kuuna kullaa valkeana, tulis turja tälle maalle, tälle maalle mairchelle!

Niimpä saisi aamu armas, viriäisi Vienan rannat, lapsukaiset lauleleisi, pilpattaisi pienokaiset, nei'ot niemien nenissä, kassapäiset kankahilla, ukot uunilta puhuisi, vaarit vanhat virkahtaisi:

Jo nyt koitti, jo kohosi, kauvan kaivattu palasi! Rusko lännestä näkyvi, kohoo Jumalan päivä.

Timo Manner.

26. 2. 18

nasta ja ennenkaikkea huolesta Vienan ja Aunuksen Karjalan kohtalon suhteen, päätti johtokunta seuran puolesta kehottaa muitakin Venäjän puolisen Karjalan osia ottamaan tämän asian vakavasti harkittavakseen ja sitten sen mukaan vapaasti päättämään, millekään kannalle ne asettuvat.

Suomen hallituksen osottamasta suosiollisuudesta Venäjän Karjalaisten lähetystöjä ja kirjelmää kohtaan, päätettiin lähettää kiitoskirjelmä. Johtokunnan aikaisemmin suunnitteleman ajatuksen kehittäminen erityisen lähetystön lähettämisestä Venäjän hallituksen luo venäjän-karjalaisen autonomian aikaansaamiseksi, minkä ajatuksen toteuttamista kerettiin panna jonkun verran alulle ennen punaisten kapinaa, jätettiin olosuhteista riippuvaksi.

Jossain määrin seuran keskuudessa viritetyn kysymyksen johdosta ryhtyä joihinkin toimenpiteisiin Suomessa olevien karjalaisten suhteen Venäjän alamaisia koskevan karikoitumääräyksen johdosta päätettiin niitä karjalaisia, jotka tahtovat jäädä Suomeen, kehoittaa kääntymään läänensä maaherrojen puoleen esittämällä niille luotettavaisuustodistuksensa ja jättämällä asianmukaiset anomuksensa, jonka tien Suomen Hallitus tämän asian järjestämiseksi oli valmistanut.

Sekasortoisen ajan vuoksi käyttämättä jääneet seuran myöntämät koulunkäyntiavustukset vienan-karjalaisille ja aunukselaisille opinhaluilla päätettiin jättää käytettäväksi ensi lukuvuonna.

Seuran lehteä ei toistaiseksi katsottu voitavan julaista säännöllisesti, vaan eri kokoisina numeroina ja vaihtelevin ilmestymisajoin. Ensi numero koetetaan kuitenkin saada kohdakkoin julkisuuteen.

Koska vuosikokouksen säännöissä määrätty pitämisaika oli mennyt jo ohi ja kesän aikana on vaikea saada yleistä kokousta kokoon, päätettiin vuosikokous siirtää seuraavan vuoden määräaikaan.

Sitavastoin päätettiin järjestää ensi kesänä, heinäkuun puolivälissä, suuri kansanjuhla Uhtualle Vienan-Karjalaan. Sitä varten valittiin kaksi toimikuntaa, toinen Suomessa oleva ja toinen itse paikkakunnalla toimiva.

Seuran koulujen opettajille Venäjän-Karjalassa päätettiin myöntää 500 markan palkankorotus tältä vuodelta.

Lopuksi merkittiin erinäisiin saapuneihin karjalaisiin keräyslistoihin avustuksia, hyväksyttiin ilmoittautuneet

Karjalan kielelle omat kirjaimet!

Kun useilta seuduilla Venäjän Karjalaa, jossa ei vielä taideta lukea suomen kieltä, on saapunut ilmoituksia, että siellä on yhtä vaikea lukea myöskin venäjän kirjaimilla painettua karjalan kieltä, nuo kirjaimet kun oman kielen yhteydessä tuntuvat aivan vierailta — ja kun niihin on täytynyt sijoittaa monia sovinnaiskirjaimia —, on lehden julkaisijan ja toimituksen kesken päätetty, että tästeden julkaistaan karjalan-murteiset kirjoitukset omilla erityisillä kirjaimilla merkittyinä. Ne ovat muodostetut suomenkielen ja yleis-eurooppalaisista ääntenmerkeistä, sen mukaan mitä on katsottu karjalankielessä tarvittavan. Ne opitaan pian, esim. siten, kun niitä vertaillaan venäjänkielen kirjaimistoon, jota alueella tunnetaan. Tätä vertailua ja oppimista varten julkaisemme tässä alempana taulukon, johon on asetettu ensiksi kaikki karjalankielessä tarvittavat merkit, sitten venäjänkielen kirjaimet ja vihdoin suomenkielen äänne-merkit, jotta niinkin voidaan samalla tutustua ja sen mukaan oppia myös suomenkielinen lukutaito. Tällä tavoin pääsemme merkitsemistavan kirjavuudesta ja toivottavasti myös käy omankielisen kirjoituksen lukeminen helpommaksi. Karjalankieliset kirjoitukset tullaan siis tästä lähtien julkaisemaan tällä tavoin merkittyinä. Sen vuoksi kehotamme karjalankielisiä lukijoitamme tarkkaan tutkimaan tässä alla olevaa taulukkoa, jonka julkaisemme toistaiseksi joka numerossa. Taulukko voidaan myös leikata irti lehdestä. Kehotamme samalla kaikkia karjalankielellä kirjoittavia avustajia kirjoittamaan kirjoituksensa ylläesitettyllä tavalla.

Jyväskylässä—Helsingissä tammikuulla 1918.

Karjalan Sivistysseura ja Karjalaisten Sanomat.

Karjalan-, venäjän- ja suomenkielen kirjaimistot.

Karjalan ja aunuksen kielissä tarvittavat kirjaimet	Vastaavat venäjänkielen kirjaimet	Vastaavat suomenkielen kirjaimet
A, a	А, а	A, a
B, b	Б, б	B, b
D, d	Д, д	D, d
D', d'	(Ди, ди)	ei ole
E, e	Э, э, ѣ	E, e
F, f	Ф, ф, ѳ	F, f
G, g	Г, г	G, g
H, h	Г, г	H, h
I, i	И, и, І, і	I, i
J, j	Еsiintyy alkuosana äänneyhtymissä җ, ю	J, j
K, k	К, к	K, k
L, l	Л, л	L, l
L', l'	Ль, ль	ei ole
M, m	М, м	M, m
N, n	Н, н	N, n
N', n'	Нь, нь	ei ole
O, o	О, о	O, o
P, p	П, п	P, p
R, r	Р, р	R, r
R', r'	Рь, рь	ei ole
S, s	С, с	S, s
S', s'	Сь, сь	ei ole
Š, š	Ш, ш	Sh, sh
Z, z	З, з	ei ole
Ž, ž	Ж, ж	ei ole
Č, č	Ч, ч	Tsh, tsh
T, t	Т, т	T, t
T', t'	ТЬ, ть	ei ole
U, u	У, у	U, u
W, v	В, в	W, v
Y, y	ei ole	Y, y
Ä, ä	ei ole	Ä, ä
Ö, ö	ei ole	Ö, ö

jäsenet ja mainittiin kiitollisuudella seuralle saapuneet lahjoitukset, joita tällä kertaa oli saapunut Verner Söderström Osakeyhtiöltä, kauppias V. Mitrofanoffilta sekä insinööri V. Paloheimon (Helsingistä) ja kauppias Paavo Jylhän (Sortavalasta) listojen kautta. Kokouksessa ilmoitti johtok. varapuheenjohtaja T. Manner lahjoittavansa seuran kassaan entisen samansuuruisen summan lisäksi 5000 mk.

Karjalan Sivistysseuran tarkoituksien edistämiseksi

on ennen mainittujen lisäksi saatu seuraavat lahjoitukset:

Werner Söderström Osakeyhtiöltä Porvoosta	100:—
Kauppias W. Mitrofanoffilta Inkoosta	50:—
Ins. W. Paloheimon kautta Helsingistä	700:—
Kauppias P. Jylhän kautta Sortavalasta	1,000:—
Toiminimi Tanner & Mannerilta Waasasta	5,000:—
Johtaja A. ja toht. B. Mitrolta (Jyväskylän—Tampere)	5,000:—
Häkli, Lallukka ja Kumpp. Osakeyhtiöltä Viipurista	1,000:—
P. Saikkonen Osakeyhtiöltä Sortavalasta	1,000:—
Kaupanhoid. Pr. Rahikaiselta	1,000:—
Pr. Rahikaisen kautta	54:90

Suuriarvoisista lahjoituksista pyytää Karjalan Sivistysseura lausua hartaimmat kiitoksensa.

Vienan ja Aunuksen Karjalasta.

Pyrkimyksiä valtiollisen aseman parantamiseksi.

Kuten tiedetään asetui Vienan ja Aunuksen Karjalan kansa Venäjän vallankumouksen jälkeen viime keväänä valtiollisessa asiassa sille kannalle, että Vienan ja Aunuksen läänien karjalaisten ja karjalaisvenäläisten osien on saatava oma sivistyksellinen, taloudellinen ja laajassa määrässä myös hallinnollinen autonomia. Keskellä kesää viime vuonna hyväksyttiin tähän perustuva itsehallinto-sääntö Uhtualla ja Vuokkiniemellä Vienan Karjalassa monien tuhansien kansalaisten osanottamisella kansalaiskouksissa ja mikä sääntö sisälsi itsemääräämisoikeuden kaikissa muissa suhteissa paitsi sota-, posti-, raha- ja oikeudenkäyttöasioissa.

Sen jälkeen on tämä ajatus yhä vain vahvistunut. Eletyn talven ajalla on se edennyt laajalti Aunuksen. Niinpä helmikuun 24 p:nä u. l. pidettiin Povenzen kaupungissa Pohjois-Aunuksessa yleinen kihlakunnan semstvedustajain kokous, jossa yksimielisesti asetuttiin saman vaatimuksen kannalle. Asiaa edelleen kehittämään ase-

tettiin erityinen kihlakunnan kansallisvaltiollinen komitea, johon valittiin jäseniä jokaisesta kihlakunnan kunnasta ja jonka kokoontumispaikaksi määrättiin Paadenen kirkonkylä Seesjärven rannalla. Komiteaan tulivat: Lilikoff, I. Z. Denisoff, I. F. Grigorjeff ja V. T. Gurjeff Paadenen, I. F. Jeremejeff, P. F. Stukin ja V. T. Vasiljeff Rugajärven, F. V. Netskaijeff-Netsainen, J. P. Grigorjeff, E. Pottojeff-Pottonen ja P. F. Kyöttijeff-Kyöttinen Repolan, V. S. Kalikin, A. G. Makkojeff, I. V. Lukin ja M. P. Potapoff Porajärven ja A. D. Fedotoff, K. P. Mihejeff, I. V. Gotshijeff ja A. E. Nesteroff Mäntyselän kunnasta.

Samaan aikaan sekä kahden puolen sitä pidettiin eri seuduilla Vienan ja Aunuksen Karjalaa pienempiä sekä kunnan- että muita kokouksia, joissa pohdittiin samaa asiaa ja ajateltiin erityisen koko aluetta koskevan yhteisen lähetystön lähettämistä Venäjän hallituksen luo. Tälle piti esittää kunkin kokouksen päätökset sekä niiden pohjalta tehdyt yhteiset ponnet, joissa oli määrä vaatia edellämainitun autonomian tunnustamista. Yhteydessä tämän kanssa on mainittava Kemin kihlakunnan työ-, sotilas- ja talonpoikaisneuvoston kokous Kemin kaupungissa Vienan Karjalassa 10/23 p. maaliskuuta, johon neuvostoon oli aikaisemmin valittu edustajat kaikista karjalaisistakin kunnista ja jossa kokouksessa oli esillä autonomiakysymyskin.

Monissa kokouksissa valittiin jo jäsenet lähetystöön ja piti niiden matkustaa hallituksen luo kevätkuilla, mihin matkaan oli määrä yhtyä myöskin Karjalan Sivistysseuran johtokunnan jäsenten, koska seura, edellämainitun kansan tahdon mukaisesti, oli asettunut myös samaa valtiollisen vapautumisen ohjelmaa ajamaan.

Mutta Suomessa syntyneet levottomuudet, sitä seurannut puhdistussota ja näiden kaikkien venäjänpuoliseen Karjalaankin ulottuneet mainingit estivät tämän lähetystöajatuksen toteuttamisen, osaksi käänsivät koko tämän valtiollisen vapausliikkeen toisaanne. Eräät lähetystön jäsenet jo matkustivatkin Pietariin, mutta heihin eivät päässeet liittymään toiset ja Karjalan Sivistysseuran edustajat jäivät katkenneen liikeyhteyden ta.

Uuden suunnan kysymykselle antoi jo Uhtualla tammikuun 27 p:nä pidetty kansalaiskokous, jossa alkujaan piti pohtia aikaisemman autonomiasuunnitelman eteenpäin viemistä ja valita sen perusteella jäsenet aiottuun lähetystöön, mutta vilkkaan keskustelun jälkeen asetettiin osanottajisto vaatimaan ei mitään osittaista, vaan täydellistä itsemääräämisoikeutta Vienan ja Aunuksen läänien karjalaisille ja vepsäläisille osille. Valittujen lähetystön jäsenien tuli ajaa tätä asiaa matkallaan. Samassa kokouksessa pantiin alulle hanke lähettää suuri yhteinen onnittelusähkösanoma Suomen eduskunnalle Vienan Karjalan puolesta.

Kokonaan uuden käänteen sai asia, kun Suomen sisäissodan johdosta rupesi syntymään kansalaisten henkeä, vapautta ja omaisuutta suojelevia joukko-osastoja myöskin venäjänpuoliseen Karjalaan. Silloin heräsi kansan valistuneiden osain miellissä ajatus, tokko kumpikaan edellämainituista saavutuksista on kyllin tehokas suojelemaan kansan elämää ja kehitystä ja sen säilymistä erikoisena kansallisuutena. Eikö ole liitettävä johonkin toiseen, jo vapaaksi tullesseen, läheiseen maahan ja kansaan ja ruvettava sen kera yhdessä pyrkimään parempaan tulevaisuuteen. Kun Suomen tulevaisuus, silloin vielä riehuvasta kansalaissodasta huolimatta, alkoi valoisana kajastaa ja kun tämä maa oli jo aikaisemmin saanut täyden tunnustuksen itselleen ja kun se edelleen on sekä maantieteellisesti että kielen ja muiden kansatieteellisten seikkain puolesta kaikkein lähin maa venäjänpuoliselle Karjalalle, kehittyi luonnollisesti ajatus siihen liittymisestä.

Kaikki valistuneimmat kansalaiset ja kansanosat tunnustivat tämän ajatuksen ajankohdan onnellisimmaksi ja ryhtyivät sen mukaiseen toimintaan. Ryhdyttiin eri kunnissa laatimaan kirjelmia Suomen hallitukselle ja valittiin lähetystöjä niitä viemään. Ennenpitkää oli melkein kaikissa tärkeimmissä Vienan Karjalan pitäjissä tällaiset kirjelmät tehtyinä ja lähetystöt valittuina sekä lähetettyinäkin. Vienan Karjalan tärkeimpiin kuntiin yhtyivät monet aunuksenpuoleiset seudut. Kaikissa kirjelmissä painostetaan sitä sekasortoista tilaa, anarkiaa ja kaikkea rauhallista elämää, jopa henkeä uhkaavaa asemaa, johon venäjänpuolisen Karjalan kansa oli eletävissä olosuhteissa joutunut. Sen vuoksi pyydetään Suomen hallitusta kiinnittämään huomiotaan tähän maahan ja tekemään kaiken voitavansa sen joutumiseksi samojen laillisten ja rauhallisten olosuhteitten alaiseksi, mihin se itse on pääsemässä ja jotka varmasti tämän sille sattuneen surkean selkkauksen jälkeen tulevat siellä vallitsemaan.

Samalla on pyydetty Suomen hallitukselta apua elintarvikesuhteitten järjestämiseen nähden, maanteitten ja postitinkulun parantamiseksi, työttömyyden ja sitä seuraavan nälänhädän lievittämiseksi yleisten töitten kautta, terveydenhoidon edistämiseksi, kunnalliselämän uudistamiseksi ja vihdoin kansankielisen kouluopetuksen ja sielunhoidon aikaansaamiseksi, mitä vailla rajantakainen Karjala on kokonaan saanut olla. Sielunhoitoon nähden on viitattu

Suguwirzie

Suomenkielel karjalankieleh kiändänh
Iivo Härkönen.

II. Suomen karjalazen laulu (Karjala).

Alguperin kirjuttanuh Arvi Jannes.

Kus uallot Luadogan vuorih lyöy,
kus Imadran veit rajut rauei,
kus Pieline vuoroin juurie syöy,
siit muas miun silmän'i augei,
siel leijuin lapsenna järven rannal,
siel levätäh tuatton'i kuuzikon kannal,
siel, sielbö neid'ine Karjalan, ah,
sai rindan'i riemahtamah!

Siel rahvas raudane, sitkie on
kui vuahterin ladva nuori,
se kylläl vet suanuh itkie on,
a vahva vet on kui vuori;
se orjanna ollut on ounahan herran,
se kurjutta nähnyh on toizen verran
kuin eläjät muut. — Luja, murdumatoim
se vain on da leikkižä noin!

Se soitteloo vielägi kanneldah,
midä kättyöh jo lapsenna kuulin,
da vanhoi Väinözen-laulelujah
se lauleloo pardahuulin;

kačo, ukkoset astutah kalmiston yölöis
da huastetah mennehien rahvahien työlöis
da n'euvoatoh polvie nouzjua —
opi, kuunde, Karjalan mua!

Siel, sielbö mie moistagi silmih sain,
kui t'ilois on raskahis rahvas,
kui kačoo se velleh kui vierahah vain,
kui toizelgi ois käzi kahvas;
kui ainos on olluh se vierahan vainos
da ainos omangi rahvahan painos,
kui ainos se jallois on olluh, voi —
tädä vastego Luoja siun loi?

Ei kuule, kui omua uskuodas sie
da omua oppiedas hoijat,
ei surmat n'i mit sinuo surmah vie,
ei voitua voi sinuo noijat!
Sie olet kui kukkazis leyhkäjä tuomi,
sie loitos ollonnuh end'ine Suomi,
sie olet kui kukkazis seisvoja kuuz,
sie Karjala vanha ja uuz!

että onnistuneesti asetetut kansankieliset kiertopapitkin korjaisivat aluksi suuresti epäkohtaa. Aikaisimmat kääntymiset Suomen hallituksen puoleen suoritettiin jo sen ollessa Vaasassa, myöhempiä on tullut Helsinkiin ja uusia sellaisia tiedetään olevan tulossa. Sillä apua entisiltä suunnilta Vianan ja Aunuksen Karjalan kansa ei enää näe olevan tulossa.

Kansan mielipiteitten ja tekojen mukaisesti ja sen toimintaan ja tahtoon kaikessa nojautuen on Karjalan Sivistysseurakin, joka jo jäsenenemmistöltään on välitön osa Vianan ja Aunuksen Karjalan kansaa, lausunut ajatuksensa Suomen hallitukselle olevien olojen johdosta.

Vienankarjalaisten kirjelmä Suomen Eduskunnalle.

Edellisessä kirjoituksessa on mainittu Uhtuan kunnassa syntyneestä kirjelmästä Suomen Eduskunnalle. Tämän 84 vienankarjalaisen allekirjoittaman adressin pääsisältö, mikä toukok. loppupuoella on saatettu Suomen Eduskunnan jäsenten tietoon, on seuraava:

Ensinnäkin pyydetään eduskunnan puhemiestä saattamaan eduskunnan ja sen kautta koko Suomen kansan tietoon, että vienankarjalaiset ovat suurella mielenkiinnolla seuranneet sitä tarmokasta taistelua, jota Suomen kansa on niin järkähtämättömästi ja yhtenä miehenä vapautensa puolesta käynyt ja nyt Suomen itsenäisyyden tultua tunnustetuksi sekä Venäjän että muiden ulkovaltojen taholta onnitellaan Suomea sen saavuttaman vapauden johdosta sekä toivotetaan Suomen kansalle mitä valoisinta ja parhaita tulevaisuuksia.

Edelleen jatketaan kirjelmässä:

«Emme voi olla samalla mainitsematta, että meillä, rajantakaisella heimokansallamme, vienankarjalaisilla, on myös alulla taistelu kansallisen vapautemme puolesta, mutta kun voimamme ovat heikot, käy työmme hitaasti ja sitäpaitsi, kun päällemme heitetty orjuuden kahleet ovat kovin raskaat, tahtoo toisinaan pakostakin vallata ajatus nekin kansalaisemme, jotka tuntevat itsensä kansallishengen elähdyttämiksi, voimmeko asiamme ajaa toivottuun päämäärään ilman ulkoapain tulevaa apua. Sen vuoksi rohkenemme kääntyä puoleenne, Te, Suomen suomalaiset, Te, läheisin heimokansamme, sillä vakaalla toivomuksella, että te ette tule unhoittamaan meitä, vaan ojentatte meille mitä pikemmin auttavan kätenne meidän ja meidän kansamme vapauttamiseksi siitä sorretusta asemasta, jonka alaisena kansamme on täytynyt vuosisatoja vaeltaa eroitettuna kansamme pääaineksestä — Suomesta.»

— **Muurmanilla rauhallista.** Pietarin lehdet kertovat että Muurmanista viimeksi saapuneitten tietojen mukaan on siellä nykyisin kaikki rauhallista. Saapuneet englantilaiset joukot eivät mainittujen lehtien mukaan aijo puuttua punakaartin ja valkokaartin välisiin taisteluihin ellei Muurmanin suunnalle ilmesty saksalaisia joukkoja.

Punaisten yritykset Venäjän Karjalan suhteen.

Aluksi yrittivät punaiset saada aikaan Leninin kanssa sopimusta, että Venäjän Karjala liitettäisiin Suomeen. Mutta arvattavastikin se oli vain keppihevonen tai hätäkeino oman päänsä päästämiseksi. Moni punainen johtomies tunnusti, että täten koettaisivat he saada sovinnon aikaan porvarien kanssa. Tai tahdottiin siten saada vapaa tie punakaartilaisjoukkojen lähettämiseksi Vianan ja Aunuksen ja luonnollisesti sieltä edelleen Suomeen.

Tämä aie ei kuitenkaan onnistunut; kaikessa parhaimmassa ystävyydessäänkään ei Lenin luovuttanut aluetta punaisille suomalaisveljilleen. Hän varmaan näki, että siten se menisi valkoisillekin; Suomeen liitetty alue tietystikin joutuisi avoimeksi taistelutantereeksi ja siinä hän saa alueen se, joka voittaa. Ja Lenin kai ei liene ollut niin tyhmä, ettei jo alussa nähnyt valkoisten voittavan.

Nyt koettivat punaiset toista tietä. Kaikin tavoin oli koetettava saada punaisia Venäjän Karjalaan ja sieltä, kuten arvata voi, Suomen hallituksen joukkojen selkään. He esittivät bolshevikihallitukselle, että heille edes tämä armo annettaisiin. Arvattavastikin tähän suostuttiinkin, koska pian ilmestyi Suomen punahurtia ja vieläpä Venäjänkin roistokaarteja aina Kantalahden tienoille. Sieltä he lähtivät edelleen Suomen rajalle päin, länttä kohti, jopa tulivat kerran Suomen rajankin yli. Mutta siellä tapasivat he Suomen rajanvartijajoukot ja yhdessä pohjoisen Venäjän Karjalan omien suojeluskuntien kera ajoivat nämä kauvas takaa näitä rauhallisia salokansan elämän häiritsijöitä.

Nykyisin lienee punajoukkoja Venäjän Karjalassa vain Muurmannin radan varilla.

Bolshevikit Venäjän Karjalan kansaa varottamassa.

Muiden yritystensä lisäksi, jotka yritykset ovat olleet hyvin kouraantuntuvia, nimittäin sekä suomalaisten että venäläisten punakaartilaisjoukkojen lähettämistä Vianan- ja Aunuksen Karjalan rauhallista elämää häiritsemään, ovat bolshevikit lähettäneet vielä erityisen, laajan kirjelmänkin tälle kansalle. Tässä on pääsävelenä Karjalan kansan omain valistuneimpain poikain solvaaminen ja haukkuminen »riistäviksi kaupiasrosvoiksi», joita muka tulisi kaikin tavoin varoa — kansan omain valistus- ja johtomiesten halventaminen. Takana on kansan varottaminen Suomeen liittymisestä y.m. — varottamista sen lähimmästä veljeskansasta ja kansan oman vapaan ajattelemisen ja suhtautumisen estämisestä. Aikaisemmin ovat samat bolshevikit puhuneet kansan täydestä ajatuksenvapautudesta ja itseään määräämis-oikeudesta, nyt he jo raivokkaina hyökkäävät sitä vastaan. Eikö kansa, jos olosuhteet pakottavat ja juuri bolshevikien oma toiminta siihen kehottaa, saa ajatella vaikka liittymistä Suomeen? Onko se Venäjän Karja-

Suomessa asuville Vianan ja Aunuksen karjalaisille.

Kun eri tahoilla Suomessa oleskelevien Vianan ja Aunuksen karjalaisten piiriä on herätetty ja saatettu Karjalan Sivistysseurankin tietoon kysymys, eikö olisi jotain tehtävää sen johdosta, että Suomen Hallituksen antama Venäjän alamaisia koskeva karkoitusmääräys koskee karjalaisiakin ja siten sellaisen karjalaisen, joka ei ole vielä Suomen alamainen, täytyisi jättää pysyväkin olinpaikka tai toimi täällä, on Karjalan Sivistysseura ottanut asian pohtiakseen ja tehnyt siitä seuraavansuuntaisen päätöksen.

Asia tunnustettiin kipeäksi, mutta ainoaksi toimenpiteeksi, mitä asiassa voitaisiin tehdä, katsottiin esityksen tekemistä Suomen Hallitukselle, että se asettaisi erityisen komitean, joka sille jätettyjen anomusten, luotettavuus-todistusten ja mahdollisesti oman tuntemuksensa perusteella ratkaisisi kunkin hakijan asian kohdastaan. Mutta kun Hallitus jo on järjestänyt sellaisen tien, että jokainen voi samallaiset anomuspaperit jättää joko suoraan tai nimismiesten kautta oleskelulääniinsä Maaherralle ja kun on syytä toivoa, ettei tätäkään tietä aiheetta ketään karjalaisista hädettä pitkäaikaisilta oleskelupaikoiltaan, lienee tämä järjestely kenties vielä käytännöllisempi kuin edellinen. Siksi seura kehoittaa jokaista karjalaisesta kääntymään asiassaan läänensä Maaherrojen puoleen, jotka useimmille ovat paljoa lähemmät virastot kuin mahdollinen koko maata koskeva ainoa komitea tulisi olemaan. Jyväskylässä, toukokuun 13 p:nä 1918.

Karjalan Sivistysseura.

jalle muka vieras maa, — läheisin veljeskansaa? Mutta samalla tapaahan he, bolshevikit, ovat koettaneet estää Ukrainan, Puolan, Liettuan, Lätin, Viron y.m. kansojen pyrkimystä järjestämään olojaan omalla tavallaan, joko liittymällä meihin tai muuten.

Erityisesti kirjelmän kirjoittajat asettuvat suojelemaan ja säilyttämään uskontoa, maata, metsää ja muuta yksityisomaisuutta, jotka nyt näyttävät olevan heille kalliita, mutta aikaisemmin kävivät juuri niitä vastaan suurinta sotaa.

Kirjelmä on pantu Povenstan työ-, sotilas- ja talonpoikaissuostoston tiliin ja on koneella venäjäksi kirjoitettu.

Kansa! Sinä olet vapaa, sinä saat todella itse määrätä omat kohtalosi ja suhtautumisesi! Sitä pyhää oikeutta ei sinulta pidä otettaman pois. Sen julistivat aikaisemmin itse bolshevikit ja nyt sinä sen jo itse tiedät.

Näin huomauttaa sinulle veljesi

Venäjänkarjalainen.

— **Semstvolaitos perustettu Vianan maille.** Kaikkiin karjalaisiin kuntiin on saapunut määräys perustaa kunnallissemstvolot, jota määräystä toiset kunnat ovat noudattaneet, toiset eivät. Uhtualle tuommoinen laitos on perustettu ja jäsenet (klasnoit) siihen valittu, ja on tullut valituksi kaikkiaan 24 jäsentä, nimittäin: Uhtuan kyläkunnasta 10, Jyvalahden 4, Lunsalmen 7 ja Röhön kyläkunnasta 3 jäsentä.

Kaikissa muissa Uhtuan pitäjän kyläkunnissa semstvolon jäseniksi on valittu ainoastaan Karjalan omia ukkosia, mutta itsessään Uhtuan kylässä ei liene luotettu omiin miehiin, koska kymmenestä valitusta jäsenestä on viisi aivan ummikkoväenläistä. Nimittäin pappi Petukoff, postinhoitaja Klyjeff, metsänhoitaja Alaseff, opettaja Smirnoff ja kunnankirjuri Slikoff. Kun Uhtuan kunnassa ei ole yhtään venäläistä asukasta, tuntuu semmoisesta, joka tuossa vaalitulaisuudessa ei ole läsnä ollut, hyvin kummalliselta, miten tuommoinen valinta on voinut tapahtua, varsinkin nyt vapaan ajan koitettua ja sitäpaitsi kun ennen virkavallan aikaakaan ei ole koskaan kellekään juolahtanut mieleenkään valita mihinkään kunnan asiain hoitoon yhtään venäläistä jäsentä.

Nyt tällä vapauden aikakaudella, jolloin kaikkien kansallisuuksien pitäisi pyrkiä ja saada määrätä itse omista kohtaloistaan, ovat uhtualaiset tehneet kerrassaan ennenkuulumattoman teon ja jokseenkin varmasti itselleen väärän palveluksen menetellessään edellämaitulla tavalla.

Onko tuosta vaalista tarpeeksi hyvissä ajoin annettu tieto Uhtuan kyläkunnan asukkaille ja miten runsaslukuisesti nämä ovat vaaliin ottaneet osaa ja onko vaali tapahtunut asianmukaisessa järjestyksessä, se on tämän kertojalle tuntematon asia. Mutta kun tuntuu, että kaikki ei ole tapahtunut niinkuin olisi pitänyt, niin olisi Uhtuan kyläläisten otettava asiasta täysi selko ja huomattuaan jotakin menneen viinon, saatava asiansa aikoinaan oikealle tolalle. Sitä toivoo ainakin Uhtualainen kirjeenvaihtajamme.

— **Uhtuan kunnan semstvolon kokous** pidettiin viime tammikuun 8 p:nä uutta lukua Uhtuan kunnantalolla. Äänioikeutettuja kokouksessa olivat ainoastaan semstvolon jäsenet (klasnoit), vaan keskusteluihin saivat vapaasti ottaa osaa kaikki kunnan asukkaat, ja olikin kokoukseen saapunut väkeä aika paljon. Kokous kesti aamusta iltamyöhäseen ja oli keskustelu toisinaan hyvin vilkasta. Kokouksessa keskusteltiin ja päätettiin muun muassa seuraavista asioista:

Kunnan puolesta kihlakunnan (ujestnoin) semstvon kokoukseen, joka oli kokoontuva saman kuun 23 p:nä u. l. Kemlin kaupungissa, valitut jäsenet, talollinen Aleks. Popoff Jyväskylän kylästä ja metsänhoitaja Alaseff päätettiin lähettää matkaan. Evästyksijelmäksi heille annettiin aivan semmoisenaan viime heinäkuun 13 p:nä u. l. Uhtualla pidetyn kansalaisskoulouksen pöytäkirja, sitten kun se oli ensin tarkoin läpiluettu ja asiasta käytetty lukuisia puheenvuoroja.

Laadittiin kunnan tulo- ja menoarvio vuodelle 1918 ja päättyi se 7,000 ruplaan. Verotus päätettiin toimittaa tulojen mukaisesti ja hyväksyttiin veroäyriin perusteeksi 200 ruplaa. Muista tuloista päätettiin verotus tapahtuvaksi seuraavasti: jokaisesta ohramäärän alasta sulana eli ketona olevaa peltoa, jokaisesta lehmästä, hevosesta, kahdesta porosta ja viidestä lampaasta tulee yksi veroäyri, samoin myös jokaisesta 200 ruplasta säästöissä olevia rahoja, samoin jokaisesta 200 ruplan tulosta. Henkirahaa päätettiin kantaa 2 ruplaa 16—60 vuotiaita miespuolisilta ja 1 rupla 20—50 vuotiailta naispuolisilta kunnan asukkailla. Koiraveroa kaunetaan 1 rupla vuodessa.

Kunnan elintarvelautakunnan puheenjohtaja, pastori Petukoff teki selkoa toiminnastaan elintarpeiden hankkimisessa ja ehdotti valittavaksi jonkun toisen henkilön hänen tilalleen siinä tapauksessa, että kunta ei häneen luottaisi. Mutta koska hän ainakin tähän asti on tehtävänsä toimittanut kiitosta ansaitsevalla tavalla, saaden ainakin lupeisiin jotenkin riittävän määrän välttämättömiä elintarpeita, valittiin hänet uudelleen sanottuun toimien.

Muutoin tuon kokouksen menosta ja päätelmistä mainittakoon seuraavaa: Tuommoisen evästyksen ujestnoinin semstvon valituille ei liene ollut kunnan semstvon venäläisille jäsenille aivan mieleinen, koska he, joskaan eivät sitä suoraan vastustaneet, koettivat löytää siitä minkä mitään virheitä. Asian saatua edellämmainitun päätöksen, mikä oli ehdottomasti kaikkien läsnäolevien karjalaisten yksimielinen päätös, venäläiset alkoivat siitä keskustelun vasta sitten, kun asia oli jo päätetty. Kun toinen ujestnoinin semstvon valituista jäsenistä on kansallisuudeltaan venäläinen, tahdottiin hänelle erikoisesti teroittaa asian tärkeyttä ja kun eräät kokouksessa läsnäolleet olivat epätietoisia, josko hän todella tahdo lähteä tuommoista asiaa tarmonsä takaa ajamaan, huomauttivat he hänelle, että jos hän jotakin pelkää tai ei katso asiaamme täysin oikeuden mukaiseksi, niin on parasta, että hän ei lähde matkaan ensinkään. Vastaukseksi ilmoitti asianomainen, että hän tulee asiaa kaikkiin tavoin ajamaan.

Kunnan menoista käsittää suurimman osan kunnan virkailijain palkat. Kaavakkeessa, minkä mukaan menoarvio tehtiin, oli kysymys myös siitä, millä summalla kunta ottaa osaa koulujen ylläpitoon, vaan se sai semmoisen ratkaisun, että niin kauan kuin koulut ovat venäläisiä, ei kunta tule niitä kopeekallakaan avustamaan, mutta niin pian kun valtio perustaa kansankielisiä kouluja, tullaan niille antamaan kunnan kannatusta.

Verotus on tapahtunut ennen henkilöluvun mukaan, mutta kun semmoinen verotustapa on huomattu epäkäytännölliseksi, on nyt tahdottu saada verotus järjestää tulojen perusteella kannettavaksi. Valitettavasti täyttää tasapuolisuutta verotuksessa ei tultane vielä saavuttamaan. Alote kuitenkin on hyvä ja sen vuoksi voidaan toivoa, että seuraavina vuosina korjataan ne epäkohdat, mitä tähän asti on virheitä tapahtunut. Näin kertoo asiasta kirjeenvaihtajamme.

— **Kiestingin kunnallissestvon kokous** oli marraskuun 30 ja joulukuun 1—2—3 p:nä. Saapuvilla oli kolmekymmenestä jäsenestä 27. Kokouksessa oli esillä m. m. kunnan hallinnon (neuvoston) kahden jäsenen uusimisvaali. Hallintoon tulivat lippuäänestyksellä S. T. Ivanoff Jelettijärvestä ja A. F. Ivanoff Kiestingistä. Kunnan tulo- ja menoarvion laatiminen vuodeksi 1918 vei paljon aikaa, etenkin tulopuolen järjestäminen. Käytännössä ollut verotustapa ei enää ketään tyydyttänyt. Asiaa puolelta ja toiselta valaistua päätettiin ottaa käytäntöön niinsanottu äyryitys ja jakaa verotus tulojen ja varallisuuden mukaan. Päätettiin verottaa myös pellot ja niityt, samoin karja, kuten hevoset, lehmät, porot ja koirat. Verotuksen ulottamiseen näin laajalle pakottavat olivat olot, kun kunnan veronmaksajien luku, sodan vuoksi, on vähentynyt melkein puolella ja toiselta puolelta menopuoli on kohonnut monikertaiseksi. Sitten otettiin käsiteltäväksi elintarpeita. Elintarpeita oli koetettu hankkia avovedellä moneen eri kertaan, mutta onnistumatta, jonka vuoksi oli kunnassa toimitettu uusi varastojen tarkastus. Siitä oli käynyt selville, että ruokavaroja riittää vain pariseksi kuukaudeksi. Tämän vuoksi päätettiin lähettää pyyntö läänin muonituskomitealle, että se toimittaisi ensi tilassa kunnalle 10,000 puutaa jauhoja, sitakin suuremmalla syyllä, kun kunta oli jo kesällä etumaksuksi lähettänyt 5,500 ruplaa rahaa. Muurmanin rautatiehallitukselta pyydettiin, että se rautatiellä olevista varastoista luovuttaisi kunnalle 3000 puutaa jauhoja, senkin vuoksi, kun kunnan kautta kulkee tavattoman paljon rautatieläisväestöä ja kuluttaa siten kunnan varoja. Lähetettiin myös pyyntö Kieretin elintarvekomitealle, että se luovuttaisi viime keväänä keli-rikon vuoksi ajamatta jääneet kunnalle kuuluvat 450 puutaa jauhoja. Jos tähän pyyntöön saadaan myöntävä vastaus, päätettiin rahti ajattaa etupäässä poroilla. Poronajajiksi päätettiin pyytää Muurmanin rautatietöstä 7 miestä ja toimivasta armeijasta 5 miestä. Entisten 7 makasiinin lisäksi päätettiin

vastaisuudessa perustaa 12 uutta, sekä elintarpeet jakaa vastantottopaikealta, Louhen asemalta.

Sitten otettiin käsiteltäväksi esitysehdotus, että semstvon varoilla perustettaisiin paikkakunnalle saviastian tehdas.

Päätettiin myöntää 2,500 ruplan määräraha tulevaksi vuodeksi tätä laitosta varten ja sen paikaksi määrättiin Sohjanan jokivarsi, jossa on tarpeellista raaka-ainetta. Teknikko M. Gutkovin huoleksi jätettiin tehtaan alueen mittaaminen ja paaluttaminen sekä oikeuden hakeminen tämän maa-alan käyttöön. Kihlakuntasemstvolta päätettiin pyytää laitosta varten avustusta sama määrä, minkä kunta oli myöntänyt. Nahkuriliikettä varten samaksi vuodeksi myönnettiin 5,000 ruplan määräraha. Kihlakuntasemstvolta päätettiin pyytää tälle avustusta 1,000 ruplaa.

Kun Tshuupan karjalaisten seuran puolelta ilmoitettiin, että pätevältä taholta oli saatu tietää, että haararata Tshuupan satamaan puratetaan, otettiin tämä tieto epämieluisena viestinä vastaan ja päätettiin lähettää anomus Muurmanin rautatiehallitukselle, että rata jätettäisiin paikoilleen. Samalla ilmoitettiin, että toisten kuntien, kuten Oulangan ja Pistojarven, puolesta tullaan myöskin jättämään anomukset radan paikoilleen jättämisestä, sillä seudut tarvitsevat merisatamaa, etenkin merikalastuksen vuoksi.

Entisen kunnan puheenjohtajan (pretsedatelin) virasta eroamisen vuoksi päätettiin toimittua kunnan tilien tarkastus ja toimittajiksi valittiin valtuuston jäsenet I. O. Gavriloff, W. I. Arhipoff ja P. S. Sidoroff.

Sitten kun kunnassa on paljon ilmoitettu olevan armeijassa palvelevien miesten perheitä, jotka syystä tai toisesta eivät voi valtion avustusta saada, päätettiin tehdä uudet perheluettelot ja niiden perusteella vaatia valtiolta avustusta näille.

Kokouksen lopussa piti puheen G. K. Miinin, lausuen ilonsa aletusta yhtäistyöstä ja toivoen sille jatkuvaa menestystä. W. I. Arhipoff lausui runon, joka sai mielet lämpenemään ja esitys palkittiin kättentaputuksin. Vielä laulettiin laulu «Kas, Suomenlahdella hyrskyt» ja huudettiin eläköönhuuto Karjalalle, omalle kielelle ja omalle mielelle. Tilaisuudessa pidettiin pöytäkirja ensikerran kansan omalla kielellä ja toimi pöytäkirjan pitäjänä I. O. Gavriloff. Kokouksessa vallitsi harvinaisen suuri innostus ja yksimielisyys.

— **Omakiellisen kiertokoulun hyväksi** pantiin edellämmainitussa Kiestingin kunnansemstvon kokouksessa kiertämään lista ja tuli siihen merkityksi jo heti kolmatta sataa ruplaa. Useita muita listoja pantiin kiertämään.

— **Kiestingin kunnanedustajaksi kihlakuntasemstvon** on tullut valituksi V. I. Kemoff Kiestingin kylästä ja I. O. Gavriloff Vaarakylästä.

Lähinnä saivat ääniä V. K. Jakovleff ja V. G. Sergejeff

— **Suurehko liikeyritys itäisessä Vienan Karjalassa.** Kuten viime numerossamme ollut ilmoitus «Yhtiö Vienan Karjalasta» osotti, on itäiseen Vienan Karjalaan todellakin aikeissa perustaa suurenlainen liikeyritys, joka tulisi m. m. harjoittamaan laajasuuntaista puuliekettä ja puunjalostusteollisuutta alueellaan, Vienan meren rannoilla. Yritykseen liittymään kehoitamme jokaista kaukonäköistä ja yritteliästä liikemiestä.

— **Osuuskauppoja** on perustettu useaan kuntaan Vienan Karjalassa. Puuhain ja liikkeiden johtajina ovat etupäässä papit ja Vuokkiniemen osuuskauppa.

— **Vuokkiniemen Kivijärvellä** on pidetty kansalaisskokous, jossa on toivottu kirjaston ja lukutuvan järjestämistä kylään. Kirjaston ja lukutuvan hoitajaksi on valittu Afanasii I. Rettijeff.

— **Repolan kuntakokouksessa** viime marraskuun 6, 7, 8 ja 9 päivinä päätettiin m. m. seuraavaa:

Kunnan alueella alkaa koulupakko syyslukukauden alusta 1918, jolloin kaikkien 8—11 vuoden ikäisten on ryhdyttävä käymään kouluun.

Karjalan- tai suomenkielen käyttö pitäjän kouluissa synnytti pitkän ja osaksi kiivaan keskustelun. Kysymyksen nostajat vaativat, että kouluissa on annettava opetusta yhtä monta tuntia molemmilla kielillä, nim. toisaalta venäjän, toisaalta Suomen tai Karjalan kielellä. Äänestyksessä voitti se mielipide, että suomenkielellä annetaan opetusta ainoastaan 1 tunti päivässä 3 luokalta alkaen. Alustajat selvittivät, että kun on vaikea saada kahta kieltä taitavia opettajia, koituu asiasta sama kulunki kunnalle, kun yhdenkin omakiellisen tuntiin vuoksi täytyy hankkia eri opettaja, ja sen vuoksi ehdotivat, että samalla tiellä annettaisiin useampi tunti opetusta omalla kielellä. Tästä huolimatta pysyivät venäläismieliset ajatuksessaan ja enemmistön vuoksi saivat he sen päätökseksi.

Yksimielisesti päätettiin kieltää pitäjässä yleiseksi käynyt kortinpeluu, sekä vanhempien että nuorten keskuudessa. Määrättiin, että jokaista pelaajaa sekä myös huoneen antajaa sakotetaan 25 ruplalla, kuitenkin niin, että jos pelissä on alaikäisiä, on sakko kaikille kaksinkertainen. — Päätöstä on tervehdittävä suurena edistysaskeleena sivistyksellisessä suhteessa, jonka lisäksi on nuorisolle koetettava hommata muuta huvia ja vanhemmille muita ajankulutustapoja, hyödyllisiä, ylentäviä ja sivistäviä. Kun meillä on vapaus, emme sitä suinkaan saa käyttää väärin, vaan olemme velvolliset katsomaan, että emme sen kautta joutuisi paheiden orjiksi, emmekä sortovallasta päästyämme vielä pahempaan tilaan. Orjuus, olkoon se minkä-

muotoista hyvänsä, ei ole onneksi eikä kohoamiseksi. Kavahatakaa siis Karjalan kansa kaikenlaisia kahleita ja toimikaa oman nousunne hyväksi ja noudattakaa tarkasti hyviä päätöksiä ja elämänohjeita, etteivät ne jäisi pelkiksi päätöksiksi, vaan tulisivat käytännössä toteutetuiksi. Näin lausuu kirjeenvaihtajamme.

Nostettiin sitten kysymys kansantalon rakentamisen avustamisesta. Asian alkuunpanijat Kyöttinen ja Romanainen antoivat asiassa sellaisen selityksen, että he ovat ajatelleet tämän asian saattaa perille vapaiden lahjoitusten eikä minkään kunnallisen avustuksen ja pakkoverotuksen avulla, sillä silloin täytyisi verottaa kuntalaisia ja sellaisiakin, jotka eivät voisi avustaa, eivätkä edes hommaa kannattaisi. Kunnan puheenjohtaja Netsainen nosti kuitenkin kysymyksen kunnassa esille ja puolusti kovin lämpimästi kunnallisen avun myöntämistä asialle.

Jos kunta myöntäisiin avustuksen, ei talo voi tulla yksistään kunnan määrättäväksi, vaan sitä täytyy käyttää kaikkien avustajain yksimielisen toivomuksen mukaan, kansan parasta ja kansallista kohoamista edistämään. Repolainen.

— **Repolan kirkonkylästä** Pohjois-Aunuksesta on lähetetty Karjalan Sivistysseuralle toivomus, että kansankielinen koulu saisi heidän kylässään vastaisuudessa toimia koko lukuvuoden. Samanlaisia toivomuksia on lähetetty monista muista kylistä Vienan sekä Aunuksenkin Karjalaa.

Repolan koulun yhteydessä on järjestetty kolme iltamailaisuutta kansalle. Kaikissa Karjalan Sivistysseuran kouluissa on pidetty syyslukukauden lopussa joulukuusijuhla. Kansaa juhlatilaisuuksissa on ollut huoneet täydet.

— **Vienan Karjalan taisteluista.** Tärkein taistelu Vienan Karjalassa, jonne Suomen punaiset siirsivät taistelun hyökkäyksellään Suomen rajan yli Kantalahdesta päin, oli Soukelon kylässä Oulangan pitäjässä. Kahden yhteentörmäyksen jälkeen vetäytyivät kylästä sekä punaiset että valkoiset pois. Nykyisin lienevät pohjoisessa Venäjän Karjalassa jäljellä olevilla punaisilla pääpaikat Koutajärvellä (Kanasessa) ja siitä pohjoiseen ja itään Tolvantojärvellä ja Koudan—Knäseen seuduilla.

— **Venäjän Karjalassa olevien suomalaisten joukkojen oleskelusta** on Suomen hallitus antanut selostuksen, että ne ovat siellä nimenomaan seutukuntien kansan pyynnöstä ja suojelemassa kansaa rosvoavien ja murhaavien aineiden uhkauksilta ja hyökkäyksiltä. Sitäpaitsi ovat punakaartit Venäjän puolelta hyökänneet rajan yli.

Venäjän hallitus on puolestaan selittänyt Saksan hallitukselle, joka on tehnyt asiasta sille kysymyksen, ettei sen tietten ole mitään englantilaisia ja ranskalaisia joukkoja Venäjän alueella.

— **Vangitsemistapaus.** Suomen sisäissodan aikana vangittiin Vienan Karjalassa, Knäseessä, punakaartilaisien toimesta vienankarjalainen johtomies, Karjalan Sivistysseuran johtokunnan jäsen, kauppias PaaVo Ahava. Monien selkkauksien jälkeen pääsi hän vapaaksi huhti- ja toukokuun vaiheella.

— **Venäläisten koulujen opettajain kokous Uhtualla.** Uhtuan ympäristön venäläisten kansakoulujen opettajilla oli tammik. 15 päivänä opettajakokous Uhtuan ylemmällä kansakoululla. Kokoukseen olivat saapuneet kaikki ympäristökoulujen opettajat, joita nykyään on ainoastaan 8, nimittäin Vuokkiniemen, Pirttilahden, Jyväskylän, Ohan, Alajärven ja kolme Uhtuan opettajaa. Keskusteltiin m. m. seuraavista kysymyksistä:

Päätettiin yhtyä Vienan läänin opettajain liittoon ja muodostaa omituinen paikallinen Uhtuan ympäristön opettajain liitto.

Lausuttiin toivomuksena, että tähän liittoon yhtyisivät myös Karj. Siv. Seuran koulujen opettajat.

Toivottiin, että kaikki kansallisuudet saisivat vapauden nauttia alkuopetusta omalla äidinkielellään ja siis kaikki Karjalan venäjänkieliset koulut muutettaisiin kansankielisiksi ja että ne opettajat, jotka nykyisin voivat opettaa Karjalaa kielellä, heti aloittaisivat Karjalan kielisen opetuksen kukin koulullaan ja kykenemättömät siirtyisivät sinne, missä heitä tarvitaan.

Venäjänkielen opetuksen suhteen lausuttiin toivomus, että meneteltäisiin siinä asiassa sen mukaan kuin kansa vaatii. Nämä toivomukset päätettiin ilmoittaa Karj. Sivistysseuralle ja samalla päätettiin pyytää Seuran apua kurssien järjestämisessä, kirjojen hankinnassa y. m. Päätettiin myös semstvohallitukselta pyytää apua ja ohjeita mainitunlaisen opetuksen edesauttamiseksi kirjojen y. m. suhteen.

Uskonnon opetuksesta kouluissa keskusteltaessa jakaantui kokous tasan kahteen puolueeseen. Toinen puoli vastusti uskonnon opetusta kouluissa, toinen puolusti, joten keskustelu jäi vastaukseksi kysymykseen.

Päätettiin perustaa opettajain kirjasto Uhtuun.

Kalliin ajan palkan korotuksesta lausuttiin toivomus, että vähintään 250 ruplaan olisi korotettava opettajain kuukausipalkat.

Sisäoppilaitoksesta, internaatista, lausuttiin toivomus, että paikallinen hallinto saattaisi asiaa suotuisaan tulokseen.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Jyväskylän kansakoulun opettaja Yrjö Kalinin ja kirjuriina oli Uhtuan opettajatar Lubov Kaldanow.

Kokouksen pöytäkirja toivottiin saatavan kokonaisuudessaan julaistuksi Karjalaisten Sanomissa.

— **Monet Vienan Karjalan venäläisten koulujen opettajat** ovat — talvella saamiemme tietojen mukaan — päättäneet ruveta opettamaan kouluissaan kansan kielellä ja lienevät jo niin tehneetkin. Osaksi on tämä tapahtunut Vienan läänin opettajaliiton vaatimuksesta, osaksi kansan mielialan painostamisesta ja olosuhteitten kylläkin kauniista ymmärtämisestä.

— **Uudenaikainen verotus.** Pietarin toimisto ilmoitti seuraavan Suman kauppalasta lähetetyn tiedon helmik. 2 p. Sorokan työ- ja sotamiesneuvosto on päättänyt raha-asiansa parantamiseksi verottaa kaikkia alueen 18 vuoden iässä olevia kansalaisia. Köyhiltä kannetaan veroa 50 kopekkaa ja varakkailta 10—50 ruplaa.

— **Lyydikköjen mailta,** aunukselaisalueen itäpitäjissä elävän vepsänsekaisen kansan keskuudesta, ilmoitetaan meille, että sinne on tulvinut paljon suomalaista edesvastaustonta väestöä, joka siellä perustele viinapolttimoja ja levittää muuta turmelusta seudulle. Kansan vakavampi aines paikkakunnilla on siitä kovin harmistuneena. Yleensä valitetaan kansan monilla paikoin Aunuksessa joutuneen sekä villitsijöiden että samalla tunnuottomien keinottelijain käsiin. Suomalaiset ovat osalla tässäkin; paha leviää esteettömästi kaikkialle.

— **Ijakkaita eläjiä.** Viime numerossamme mainitsimme 130 vuoden vanhasta kuolleesta vaimohenkilöstä Mäntyselän pitäjistä. Vienan Karjalassa Pistojärven kylässä elää Mikittä Potapovin vaimo, joka on yli sadan vuoden vanha.

Saman pitäjän Hirvisalmen kylässä elää Ontto Potapovin talossa, talon vanhus Matro, joka on 99 vuoden vanha. Hän on sokea, mutta liikkuu omin voimainsa ja tahtoo vielä pitää huolta talouspuuhistakin y.m.

Kirjeitä.

1. Vuokkiniemeltä.

Tahtoisin piirtää muutaman sanan näkemistäni ja kuulemistani «näillä raukoilla rajoilla, poloisilla pohjanmailla».

Ainoastaan muutaman kuukauden ovat keskuudessamme toimineet omakieliset koulut. Eihän niitä ole monen monta, ainoastaan kolme täällä Vienan-Karjalan puolella. Huolimatta lyhyestä työajastaan paljon ovat ne aikaa saaneet ja venäjänkielisten koulujen rinnalla suurta huomiota herättäneet. Tulokset olivat muun muassa nähtävänä täällä Vuokkiniemellä.

Epäilemättä suurella mielenkiinnolla odotettiin joulukuusta. Niinkuin kaikki muutkin edistystä tarkoittavat pyrinnot, saavutti sekin heti ensi alussa suuria vaikeuksia. Koulutalo, jossa on toiminut Vuokkiniemen karjalainen koulu, on liian ahdas mainittua tarkoitusta varten. Senpätähden käännyttiin «nörällä» pyynnöllä venäjänkielisten opettajattaren puoleen, että eikö saataisi viettää joulukuusijuhlaa venäläisellä koululla. Vastaus saatiin jyrkkä, kielteinen. Tästä syntyi sanasota, jonka etunenässä karjalaisen koulun puolelta oli takäläisen Sivistysseuran puheenjohtaja Mühkali Remsujev ja jota käytiin useampia päiviä aivan tuloksettomasti, kunnes vihdoinkin suurten ponnistuksien jälkeen onnistui saada vihollinen taipumaan rauhannehtoihimme — koulutalo myönnettiin —, mutta ehdolla, että kuusijuhla pidettäisiin yhteinen venäjänkielisten koulujen kanssa. Näin oli voitettu ensimmäinen vaikeus.

Kuusijuhlapäivänä riehui tuima 35° pakkanen, mutta huolimatta siitä oli koko koulu ääriään myöten täynnä asiata harastavia, uteliaita kyläläisiä. Jännityksellä odotettiin tuon ennen näkemättömän ihmeen alkua.

Ensimmäisenä esiintyi lastensa kanssa venäjänkielinen miesopettaja. Hänen ohjelmansa ei ollut kovinkaan sisältörikas, sillä se rajoittui pieneen vuorokeskusteluun ja Marseljeesin lauluun. Venäjänkieliselle naisopettajattarelle oli käynyt huonosti, kun ei ollut «starsoiloita» (ylempiä luokkia), joten hänellä suureksi surukseen ei ollut mitään esittämistä.

Yhtäkkiä astui keskelle karjalankielinen opettajatar, joka ilmoittaa alkavan karjalaisen koulun joulukuusiohjelman. Heti alas painuneet puoliluokissa olleet kuulijain päät nousivat pystyyn. Jokainen tahtoi päästä lähemmäksi. Kaikki olivat varmat, että nyt seuraa jotain ennen kuulematonta. Ohjelma alkoi laululla «Kiitä sieluni Herraa», jonka jälkeen piti puheen opettajatar. Hän kauniin sanoin kuvailli karjalan kielen tarpeellisuutta. Varmaankin monen sydän sykki ilosta ja paa-teineisuutta tietämättömyydessään heltyi noita sanoja kuullessa. Puhetta seurasi useita lauluja, runoja ja kertomuksia.

Tuskin oli ehditty ohjelman puoliväliin, kun alkoi kuulua tyytymättömyyttä venäläisten puolelta. Muun muassa venäjänkielinen opettaja huomautti karjalaiselle opettajattarelle, että lapset ovat muka jo väsyneet ja eihän tällainen peli voi keittää huvittaa, joten on aika jo lopettaa. Selvää on, että yhtähyvin venäläisten koulujen kuin karjalaisen koulun lapset olivat liiankin innostuneita ja kuulijakunnan puolelta yhtämittaa kuului ihastuksen ääniä. Väsyneet ja suuttuneet olivat itse venäläiset venäläistyttyjämiemme etunenässä. Suurimpana syynä heidän tyytymättömyyteensä oli ehdottomasti opettajatar Le-sojewin puhe, joka venäläisten mielestä oli täynnä venäläisten pilkkaamista. «Johan tuosta, nim. karjalankielestä, on puhuttu ja eihän tuosta olisi tarvinnut ruveta löpöttelemään venäläisten aikana», tuumaili venäjänkoulun naisopettajatar. Olisi anteeksi annettava, jos nuo sanat olisi lausunut joku venäläinen, mutta tuollaista ei voisi odottaa karjalaiselta ihmiseltä, millainen on venäjänkielinen naisopettajatar.

Eivät auttaneet venäläisten juorat eivätkä mikään. Ohjelmaa jatkettiin, ja mitä pitemmäksi se kävi, sitä suuremmaksi nousi innostus, ja toiselta puolen, sitä tukalammaksi venäläisten olo juhlassa. Vihdoin nämä «Karjalan edistäjät» eivät kestäneet, vaan lähtivät noloina pois.

Mutta ohjelma jatkui jatkumistaan ja kun oli suoritettu kaikki muu, alkoi leikki, jonka jälkeen ilmestyi joulu-ukko, joka toivotti lapsille onnea ja menestystä alkavalle työlle.

Ei voi unohtua kuulijain mielestä tämä tilaisuus. On erittäin suuriarvoista, että edes muutamia kouluja toimii täälläkin. »Pienestä suuri tulee, kipinästä tuli syttyä», sanoo sananlasku. Antakoon Luoja onnea ja menestystä noille Karjalalle parasta toivoville laitoksille. On koittava päivä, jolloin saamme kuulla oman kauniin kieleemme helkkävän kaikkialla virastoissamme, kouluissamme ja kirkoissamme.

P. L.

2. Pistojärveltä.

Nyt vietämme joulujuhlaa täälläkin Pistojärven Hirvisalmen. Elämä on muuten rauhallista ja tyyntä, mutta leipähuolet tahtovat väkisin häiritä joulurauhaamme, karkoittaen useamman povesta juhlatunnelman. Usealta ovat oman pellan kasvit loppuneet. Eikä ole tällä kertaa tietoa, mistä jauhoa saada. Meillä on asiamies jauhoja etsimässä ollut jo 5 viikkoa. Hän on käynyt Kieretissä ja Kemissä ja nyt on Vienassa, vaan emme varmaan tiedä, tuleeko hän saamaan jauhoja vai ei. Suolaa meillä luullaan olevan riittävästi. Saatiin sokeriakin jouluksi, samoin teetä puoli naulaa 17 henkeä kohti. Saatiin jamppuöljyäkin, ettei tarvinnut pimeässä istua valon juhline.

Syksyllä olimme hyvässä toivossa, että saisimme omankielisen koulunkin, mutta tähän asti ei ole sitä kuulunut. Ollisimme mielihyvällä ottaneet vastaan omankielisen koulun pitäjäämme. Eikö liene Karjalan Sivistysseura saanut opettajaa vai muustako syystä ei liene koulu tänne saapunut*).

Pitäjässämme toimii 2 venäjänkielistä koulua, toinen Pistojärven kirkolla, toinen Ohdan kylässä. Pistojärven opettaja on omankielinen, hänen oppilaansa edistyvät sen vuoksi paremmin. Ohdan kylän opettaja taas on aivan ummikko venäläinen, jonka vuoksi lasten on hyvin vaikea saada mitään oppia. Opettaja ei ymmärrä lasten kieltä eivätkä lapset opettajan kieltä. Kirjaimet ja ulkoa lukemaan kyllä opitaan, vaan luetun sisältöä ei päästä käsittämään.

Täällä on jalkineistakin tuntuva puute, kun nahka on tavattoman kallista. Tallukajakalkineen tarpeita sen sijaan olisi useamassa talossa. Mutta oppia näiden tekoon puuttuu. Olen nähnyt sanomalehdistä, että Suomessa on ollut monessa kohden tallukakursseja tänä talvena. Eipä olisi tyhempää, jos mekin saisimme nähdä, miten noita jalkineita valmistetaan.

Hirvisalmi 8/18.

Maija.

*) Karjalan Sivistysseura ilmoittaa, että koulu Pistojärven pitäjään päätettiin syksyllä perustaa, mutta etupäässä opettajabankaluksien tähden ei se päässyt siellä alkamaan, vaan toisaalla.

Paikalliset sivistysseurat Vienan ja Aunuksen Karjalassa.

Omia paikallisia sivistysseuroja on aikaisemmin mainittujen lisäksi perustettu Venäjän Karjalaan, paitsi edelläselostettua Repolan Sivistysseuraa, Enkijärven asemalle Muurmanin radalla, Vuokkiniemen Kivijärvelle ja Repolan Kolvasjärvelle.

Tämä ilahuttava valveutumisen merkki kehottaa kaikkia muita paikkakuntia perustamaan samanlaisen yhdistyksen seutukuntansa valistus- ja edistysmielistä väkeä varten ja ryhtymään niissä innolla toimintaan. Tällaisten sivistysseuran nimeä kantavain seurain ohjelma on niin laaja, että niiden puitteisiin sopii kaikenlainen kansan edistystä koskeva harrastus. Sentähden lienee taroituksenmukaisinta perustaa juuri tämänluontoisia seuroja. Sääntöohjeina voidaan käyttää joko Karjalan Sivistysseuran tai jo perustettujen paikallisseurain sääntöjä.

Siellä, missä muut seuramuodot (kuten esim. nuorisoseurat) eivät ole päässeet oikein menestymään, arvelisimme, että suomenpuolisillakin karjalaisilla mailla, kuten Raja-Karjalassa (Salmin kihlakunnassa), olisi ehkä onnellisinta ruveta perustamaan tällaisia yleispohjaisempia seuroja. Siten tämä Esi-Karjala paremmin liittyisi Taka-Karjalaan ja syntyisi ilahuttavaa yhtäläisyyttä edistys-harrastuksissa koko varsinaisen, vanhan Karjalan mailla.

I. H.

— **Karjalan Sivistysseuran lukutuvat.** Jo ennen sekasorron aikoja kerittiin järjestää noin 70 lukutupaa Venäjän Karjalaan, mutta näihin asti ei niihin ole vielä päässyt menemään muuta kuin muutamia aiottuja lehtiä. Niistäkin vain muutamia numeroita. Tästedes lähetetään lukutuville seuraavia lehtiä: Aamun koitto, Kajaanin Kaiku, Kaleva, Karjalainen, Karjalaisten Sanomat, Karjalan Aamulehti, Karjalan Sanomat, Keski-suomalainen, Koti, Kylväjä, Kyläkirjaston Kuvaletti, Laatokka, Maaseudun Tulevaisuus, Nuori Voima, Pyrkijä ja Vaasa.

Suomesta.

Tapauksia Suomessa punaisten kapinan ja sitä seuranneen sodan aikana.

Punaisten kapina julistettiin Helsingissä tammikuun 28 p:nä vasten yöllä — muka Suomen «työväkeä» kansaa vastaan nousseen porvarihallituksen ja lahtrikaartien verenheimoa» vastaan.

Kaikki punakaartit ja muut työväenjärjestöt ryhtyivät tätä heti täyttämään, oltuaan jo aikaisemmin kiireestä kantapähän asti aseissa. Rosvososialistien pääjärjestöt Helsingissä syöksivät paikoiltaan entisen laillisen hallituksen ja ottivat, mikäli kerkisivät, muitakin virastoja käsiinsä. Venäläiset sotilaat kannoivat taakottain unta asestusta anastajille.

Etelä-Suomessa ei kansa kerinnyt kyllin nopeasti nousta tätä omasta kansasta kohonnutta hirmua vastaan ja sentähden se jäi sen jalkoihin. Monet siellä saivat jo heti surmansa ja menettivät omaisuutensa. Mutta pohjoisemman Suomen, ennenkaikkea Pohjanmaan ja Karjalan kansa, nousi yhtenä miehenä salamannopeudella tätä punaista peikkoa vastaan, perusti suojeluskuntia ja veti pian rajan itsensä ja hävittäjälaitoksen välille Porin kohdalla Pohjanlahden rannoilta Vilppulan ja Mäntyhärjun kautta Vuoksen seuduille Laatokan rannoille.

Muutamia aikoja kului ennenkuin huomattavampaa tapahtui sotatoimissa. Vedetty raja pysyi. Verikaartit ja murhaajat vain tekivät mielitoittoa alueellaan. Mutta maaliskuulla menettivät punaiset tärkeän Vilppulansa, kun laillisen hallituksen ja järjestyksen puolustajat saivat aseita ja ryhtyivät hyökkäämään. Huhtikuun 3 ja 4 p:nä menettivät he toisen lukonsa, Tampereen. Kohta tulivat saksalaiset meritse hallituksen joukkojen avuksi ja puhdistivat huhtik. 12 ja 13 p:nä Helsingin, maan pääkaupungin. Kohta vapautuivat tämän lähi-seudut heidän aseillaan. Huhtikuun viimeisinä päivinä oli Itä-Suomen muuri, Viipuri, saatu punarosvojen ja heitä kaikella tapaa auttavien venäläisten bolshevikijoukkojen käsistä Suomen valkokaartijoukkojen toimesta. Sen jälkeen heti lyötiin nämä Kouvolaan, Lahden seuduilla ja muualla sisemmässä Suomessa, missä niillä vielä oli rosvoavia ja raastavia joukkoja. Toukok. 3 ja 4 p:nä olivat Kotka ja Hamina valloitetut ja saman kuun puolivälissä olivat punaiset ja venäläiset Inon patterista Koiviston lähistöltä ja silloin oli koko Suomi vapaa sen omista sekä vieraista vapauden, itsenäisyyden ja elämänrauhan uhkaajista.

Suomen valkoisen armeijan päällikkönä toimi kenraali Mannerheim ja Karjalan tärkeää rintamaa puolusti Karjalan uljas sankari, nuori, mutta taitava ja tarmokas eversti Sihvo.

— **Suomen hallitus.** Koko Suomen sisäissodan ajan sai Suomen hallitus olla jaettuna rintaman kahden puolen. Punaisten puolelle jääneiden senaattorien kohtalo oli kauvan aikaa tietämätön, valkoisten puolelle päässeet kokoontuivat Vaasaan ja hoitivat siellä maan laillista hallitusta.

Helsingin ympäristön puhdistuttua kokoontuivat punaisten puolella olevat senaattorit vanhaan hallituspaikkaansa ja kohta, liikehteyden synnyttyä Etelä- ja Pohjois-Suomen välille, saapuivat Helsinkiin toisetkin jäsenet, ja sen jälkeen on maan hallitus sijainnut maan pääkaupungissa.

— **Hallituksen ja mahdollisesti hallitusmuodonkin muutos.** Toukok. 18 p:nä antoi Suomen Eduskunta maan korkeimman vallan hoidon hallituksen puheenjohtajalle, senaattori P. E. Svinhufvudille. Samoihin aikoihin nousi kysymys muun hallituksen uudistamiseksi.

Itse hallitusmuotoa on ajateltu muutettavaksi monarkkiseksi, jolloin hallituksen päänä olisi kuningas.

— **Suomen lippu.** Suomen lipuksi on vahvistettu valkea, jonka pohjalla on suuri sininen risti. Valtio- ja sotatilussa on ristin yhtymäkohdassa Suomen vaakuna, jota paitsi sotatilun pää on kolmikärkinen.

— **Suomen sotajoukkojen suuri paraati** pidettiin Helsingissä toukok. 16 p:nä.

— **Itä-Karjalan komitea.** Koko Suomen sisäissodan ajan on toiminut Sortavalassa erityinen toimikunta Karjalan asioita varten, jonka nimi on ollut «Itä-Karjalan komitea». Siinä on ollut neljä henkilöä edustamassa venäjänpuolista Karjalaa.

— **Postinkulku Vienan Karjalaan.** Suomen postihallitus on senaatille esittänyt, että Suomussalmen pitäjän Alavuokin kylään lähelle Vienan Karjalan rajaa perustettaisiin Raate-niminen I luokan postitoimitus kunnollisen postiyhteyden aikaansaamiseksi pohjoiseen Venäjän Karjalaan. Postitoimitus, jolle samalla anotaan tarpeelliset määrärahat, ehdotetaan avattavaksi kesäk. 1 p.

Raateeseen perustettiin jo muutamia vuosia sitten 2 luokan postitoimitus, mutta se lakkautettiin pian postiliikenteen pienuuden ja paikkakunnan vaikeiden olosuhteiden vuoksi. Nyt on liikenne vilkastunut ja kaipaa se sen mukaisia toimenpiteitä.

— Suomen karjalaiset kunnat avustaneet Suomen valkoista armeijaa. Useat Karjalan puolen kunnat tekivät sodan aikana lahjoituksia Suomen valkoiselle armeijalle rahan y.m. muodossa. Niinpä Salmin kunta lahjoitti valkoisen armeijan pääesikunnalle 50,000 mk. ja paikalliselle suojeluskunnalle niinkään 50,000 mk. Samalla kunta velvoitti jokaisen asekuuntoisen miehen kunnastaan viipymättä astumaan hallituksen joukkojen riveihin.

— Kreikkalaiskatolisen kirkon asema Suomessa. Sen johdosta, että Suomi nyttemmin on eronnut Venäjästä ja tullut riippumattomaksi valtioksi, ei Venäjän pyhä synodi, joka tsaarivallan kukistuttua on uudistetussa muodossa Venäjällä hoitanut kreikkalaiskatolisen kirkon hallintoa, ole enää myöntänyt varoja Suomessa toimivien kreikkalaiskatolisten kirkollislaistosten tarpeisiin, vaan on kaikki maksut, mikäli olemme kuulleet, jo viime joulukuultakin pidätetty. M. m. ne 15,000 ruplaa, jotka tähän asti vuosittain on myönnetty seurakunnallisten alkuopetuskoulujen ylläpitämiseen, jäävät nyt saamatta. Näin ollen on kreikkalaiskatolisen kirkon johdon keskuudessa otettu harkittavaksi, mihin toimenpiteisiin asian johdosta on ryhdyttävä.

On luonnollista, että kreikkalaiskatolinen kirkko Suomessa tästesde tulee erilleen Venäjän kirkosta ja täysin itsenäiseksi.

— Suomen kreikkalaiskatolisen hiippakunnan piispan vaali. Tammik. 23 p. toimitettiin Viipurissa kreikkalaiskatolisen hiippakunnan piispan vaali. Valituksi tuli piispa Serafim 58 äänellä. Tuomiorovasti N. Kasanski sai 30 ääntä. Suomalaisten seurakuntain puolesta pantiin vastalause vaalia vastaan ja ilmoitettiin, että nämä seurakunnat tulevat anomaan itselleen omaa itsenäistä piispaa.

— Karjalan Sivistysseuran kunnianosotus eversti A. Sihvolle. Niiden monien kunnianosoitusten ja tervehdyskäyntien joukossa, joita Karjalan armeijan urhokas päällikkö, eversti A. Sihvo sai osakseen Helsingissä paraatin aihana, on mainittava Karjalan Sivistysseuran johtokunnan käynti hänen luonaan paraatipäivän aamuna aikaisin. Erinäisissä lähetystö-y.m. asioissa kaupunkiin kokoontuneen johtokunnan puheenjohtaja, kaup. A. Mitro lausui ensinnäkin muutamilla sanoilla ne kiittollisuuden, kuunioituksen ja ihailun tunteet, joita suurimmaksi osaksi maan nykyisten rajojen ulkopuolella asuva alkuperäinen Karjalan heimokin tuntee tätä maakuntansa jaloa, nerokasta poikaa kohtaan ja sen jälkeen johtokunnan sihteerin, kirjailija Iivo Härkönen luki johtokunnan puolesta osoitetun kirjelman eversti Sihvolle. Liikuttavan lämpimässä puheessaan ilmaisi hra eversti vastatunteensa, mainiten aina muistaneensa myöskin kaukaisemman heimonsa sekä omistavan vastakin tunteensa sille.

Johtokunnan muista jäsenistä olivat läsnä B. Mitro, T. Manner ja P. Ahava. Esitettiin tunteihin yhtyivät erinäiset johtokunnan ulkopuolella olevat vian- ja aunuksenkarjalaiset, jotka olivat liittyneet lähetystöön.

Venäjän tapahtumat.

— Rauha. Viime vuoden marraskuussa alkaneet rauhaneuvottelut Saksan kanssa päättyivät ensi kerran helmik. 10 p:nä tänä vuonna tuolla tunnetulla Venäjälle ominaisella tavalla. Venäjä sodan päätti, mutta rauhansopimusta ei allekirjoittanut. Se tuntui Saksasta nappilpeltä ja sentähden se alkoi sotatoimet uudestaan. Kun Saksan joukot nyt olivat toisaalta jo Narvassa, Pietarin ovilla, ja toisaalta Kievin itäpuolella, silloin oli Venäjän pakko ryhtyä uusiin rauhaneuvotteluihin ja allekirjoittaa rauha aivan pohtimatta, missä sopimuksessa sen piti entisten lisäksi luovuttaa alueistaan lisäosia Ukrainalle ja sitten Liettua ja Viro kokonaan sekä suostua viemään sotavaimonsa ja punakaartin sekä Ukrainasta että Suomesta. Se oli raskas rauha, mutta bolshevikit nähtävästi luulevat vielä tällöinkin — voittaneensa Saksan, jota yrittivät ensi sopimuksellaan.

— Moskova takaisin Venäjän pääkaupunkina. Kohta rauhanteon jälkeen Saksan kera siirtyi Venäjän hallitus pois Pietarista ja julisti Moskovan maansa pääkaupungiksi.

— Venäjän Karjalaa ja Muurmanin rataa näyttää Venäjä pitävän erittäin tärkeinä — Pietarin puolustamiseen tähden.

— Englantilaiset ja ranskalaiset ovat ryhtyneet yhteistoimintaan Suomen punakaartilaisien ja heitä tukevien Venäjän bolshevikikaartiin kera, lähettämällä Kuolaan ja yleensä Muurmanin radan pohjoisosan varsille joukkojaan. Englantilaisia sotalaivoja seisoo Kantalahden perukassa ja Kemin kaupungin edustalla. Maissa on pienempiä vartio-osastoja. Sekä Ranskan että Englannin puolesta on virallisesti tunnustettu (Pietarin lähettiläät), että he ovat avustaneet ja avustavat suomalaisia ja venäläisiä punakaartihiökkäilyosastoja. Amerikkakin on tahtonut olla apuna tässä uudenlaisessa kansojen itsemääräämisoikeuden toteuttamisessa.

— Pohjois-Venäjä itsenäiseksi valtioksi. Ranskalainen lehti »Le Temps» kirjoittaa: Kuuleman mukaan suunniteltane Pohjois-Venäjän muodostamista itsenäiseksi valtioksi, jonka pääkaupungiksi tulisi Arkangeli. Jos koko Permin kuvernementti liitetään uuteen valtioon, joutuvat sen haltuun Siperiaan johtavat rautatiet ja tulee sillä siten olemaan erinomainen yhteys suuren Siperian rautatien kanssa, lausuu lehti. Englantilaisten viimeinen yritys Venäjän Karjalan suhteen on — niin ilmoittaa tiedonantajamme ja siihen suuntaan ovat viitanneet sanomalehtiutisetkin — koettaa saada muodostetuksi Pohjois-Venäjältä jonkunlainen erityinen tasavalta, joka jaettaisiin useampiin alueihin, oblasteihin. Yhteen oblastiin tulisivat kuulumaan Kuolan niemimaa ja Vianan ja Aunuksen läänien karjalaiset osat. Tämän oblastin keskuspaikka tulisi olemaan — Tshuupan asema Muurmanin radan varrella!

Tämän oblastin perustava kokouskin muka piti jo olla — toukok. 15 p:nä edellämmainitulla Tshuupan asemalla.

Englantilaisten sanotaan aikovan tehdä erityisen kauppasopimuksenkin tämän alueen kera, sen metsistä y. m. Sitten he tarjoavat muutamia kymmeniä miljooneja alueen elinkeinojen kohottamiseksi ja tuovat kaikenlaisia pikkutavaraa pitkin Muurmanin rataa, josta karjalaiset saavat käydä niitä ostamassa — hyvää ja halvalla!

Kaikesta näkyy, että tarkoitus on sekottaa ensinnäkin karjalaisen oma autonomiahankke tähän muukalaiseen, samoin myös muut kansan viimeaikaiset valtiolliset pyrkimykset, ja lopuksi saattaa Vianan ja Aunuksen Karjala venäläis-englantilaisen vaikutuksen piiriin.

— Krimin niemimaa. Vien, 23 p. toukok. (S. T. T.) Kijevistä saapuneen tiedon mukaan on Ukrainan ministerineuvosto päättänyt Krimin niemimaan yhdistettäväksi Ukrainaan.

Muistakaa Karjalan Sivistysseuran rahastoa!

Muistakaa oman heimonne asiaa!

Muistakaa, että ellemme itse itseämme auta, ei meitä todellisuudessa kukaan muu auta!

Oma apu paras apu.

Jokainen karjalainen lahjoitus tuo mukanaan kymmenen sivullisempaa avunantoa ja lahjaa.

Toimekkaan nousemista tuetaan, välinpitämättömän yritystä katsellaan innostuksetta ja epäluulolla.

Kannettu vesi ei kaivossa pysy.

Kaikenlaisista toivomuksista,

sekä kyläin, kuntien y. m. yhteisistä, että yksityisluontoisemmista, joita osoitetaan Karjalan Sivistysseuralle, pyydetään lähettämään aina kirjallinen, suoranainen esitys, osoitettuna Karjalan Sivistysseura, Helsinki, Vuorikatu 8 A. Jos esitystä tukee joku kokouksen päätös, pyydetään liittämään ote siitä mukaan.

Karjalan Sivistysseura.

Karjalaisia kauppiaita ja liikemiehiä

Karjalaiset liikemiehet!

Lähetäkää tietoja liikkeistänne yhteiseen karjalaisen kauppiasten ja liikemiesten ilmoitussarjaan, joka aloitetaan tässä lehdessä, tällä paikalla. Tässä sarjassa tulee ilmoittaminen tavallista huokeammaksi ja on samalla erittäin edullista sekä lisäksi ilmaisee heti, ketkä karjalaisista kauppiaista ja liikemiehistä valppaimmin seuraavat aikaansa, käyttävät nykyaikaisia liikkeenesitystapoja ja kannattavat yhteistä heimonsa asiaa!

Iv. Mitrofanoff

Jyväskylä .. Suomi

Puhelin 166

Myy varastosta tukuttain ja vähittäin Kangas- ja Rihkamatavaraa

Liikemiehet ja kauppiaat, ilmoittakaa asioistanne ja myytävistänne tässä lehdessä. Leviää yli Vianan ja Aunuksen Karjalan, samoin monille paikkakunnille Suomessa. Ilmoitushinnat ovat 2 mk. palstasentim., pitempiäkalaisista ilmoituksista sopim. mukaan.

Savo-Karjalan Osake-Pankki

Osakepääoma 6 miljoonaa markkaa

PÄÄKONTTORI

Viipurissa
Torkkelinkatu 18

HAARAKONTTOREITA

Joensuussa
Lahdessa
Lappeenrannassa
Savonlinnassa

Ottaa talletuksia, antaa lainoja, suorittaa kaikkia pankkitechäviä.

Talletuksista maksetaan korko neljä kertaa vuodessa.

Tallettajille annetaan voittoosuutta.

... Karjalan oma maakuntapankki. ...

TANNER & MANNER

Waasa . Suomi

Sähköosoite: MANNER

Puhelin

201

== Kangastavarain Tukkuliike ==

Toiminimi P. N. Afanasjeffin liike

UHTUASSA

Vianan Karjalassa

Edullinen kauppapaikka Vianan Karjalaisille!

W. T. Mawrojeff'in

Kangas- ja Sekatavarakauppa

LIEKSASSA
Perust. 1892

Puhelin 18

Sähköosote:
MAWROJEFF

on ehdottomasti edullisin
ostopaikka karjalaisille

HUOM.! Ostetaan päivän korkeimmilla hinnoilla kaikenlaatuisia metsäeläinten nahkoja, lintuja, kaloja y.m. maalaistuotteita.

Häkli, Lallukka ja Kumpp.

Osakeyhtiö

Tukkukauppa
Viipurissa

Osakkeitten koemerkintä.

Karjalaisia kehoitetaan merkitsemään osakkeita perusteilla olevassa puutavaraliikkeessä nimeltä

„Yhtiö Vianan Karjala“

jonka osakepääomaksi on ajateltu 1,000,000 ruplaa, jaettuna 2,000 osakkeeseen (ä 500 ruplaa). Liike aloittaa toimintansa, kun 400 osaketta on täysin maksettu. Jotka haluavat merkitä osakkeita, pyydetään ilmoittamaan haluamastaan määrästä postiosoitteella: ЧУПА. Мурманск. Ж. д. Арх. гуд. А. М. Сергееву.

VILJO PUUSTISEN ASIANAJOTOIMISTO

SUOMI, HELSINKI

Vuorikatu N:o 8. Puhelin 7496.

Toimittaa kaikkia alaan kuuluvia tehtäviä. Matkustetaan maaseudulle.

N. & K. SIITON

Myypi

tukuttain ja vähittäin: Viljatavaraa, Herkkua ja Hedelmätavaraa, Lasi- ja Porseliinitavaraa, Kalastustarpeita ynnä monenlaista muuta sekatavaraa.

Om. Paavo Jylhä

Liike

Siitoinin kivitalossa

Kauppatorin varrella

Puhelimet: Konttoriin 115, Puotiin 270, Asuntoon 226.

Postiosoite: Sortavala.

Sähköosoite: Sortavala, Jylhä.